

SAMHÄLLS- ANSVAR OCH HÅLLBARHET

ÅRSREDOVISNING 2023

SAMHÄLLSANSVAR INOM AF

AF ska vara en ansvarsfull aktör som genom sin projektverksamhet förstärker positiva och minimerar negativa effekter på miljö, människor och samhälle. Vi ska även leverera produkter och tjänster som bidrar till minskad förbrukning av energi och andra knappa resurser.

FN har antagit 17 hållbarhetsmål som konkretiserar de globala samhällsutmaningar vi gemensamt måste ta itu med. Dessa mål fungerar som en arbetsplan för att utrota fattigdom, bekämpa ojämlikhet och stoppa klimatförändringarna senast 2030. Samhällsansvar handlar om att ta ansvar för företagets inverkan på människor, samhälle och miljö och bidra till en positiv samhällsutveckling genom ett hållbart värdeskapande.

Vad består AF Gruppens samhällsansvar av?

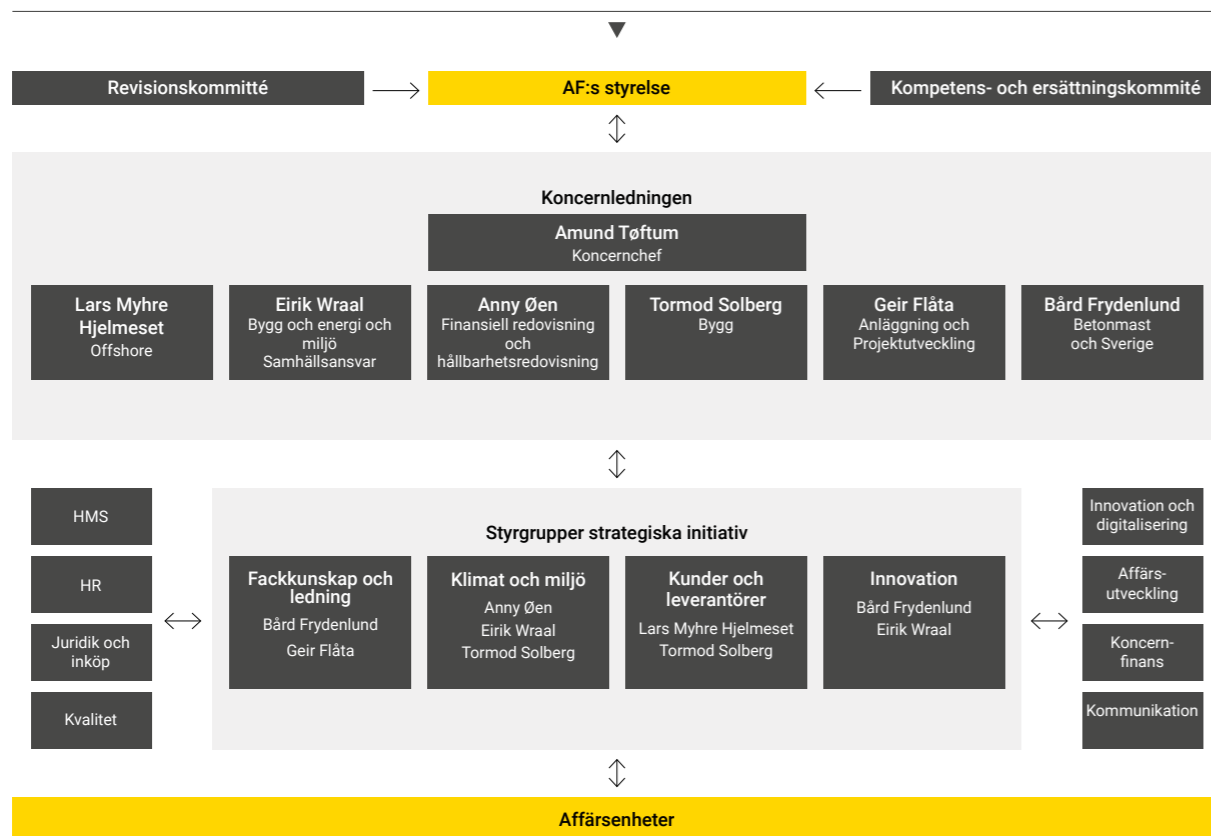
AF har ett särskilt ansvar för samhällsutmaningar som har ett samband med vår verksamhet. Först och främst ska vi genomföra våra projekt på ett hållbart sätt genom att all vår affärsverksamhet följer etiska riktlinjer, lagar och regler. Vi ska också minimera vår negativa inverkan på klimat och miljö. Våra medarbetare och underleverantörer ska ha en säker och bra arbetsmiljö där mångfald värdesätts och trakasserier inte tolereras. Vi har ett

samhällsansvar att skapa och erbjuda tjänster som både våra kunder och samhället behöver. Dessutom strävar vi efter att säkerställa att våra projekt inte bara är hållbara för klimatet, miljön och samhället. De ska också vara ekonomiskt hållbara.

Roller och ansvarsfördelning

Styrelsen har övergripande ansvaret för samhällsansvar inom AF. Det operativa ansvaret ligger hos koncernchef Amund Tøftum och följer hans linjeledning, där varje koncerndirektör ansvarar för sitt respektive verksamhetsområde. AF har inrättat separata styrgrupper för de strategiska initiativen med representanter från koncernledningen och relevanta stabsfunktioner. Det är ett krav att dotterbolag och projekt organiseras med tillräcklig sakkunskap inom hälsa, miljö och säkerhet (HMS). Kartläggning och analys av risker kopplade till HMS ska genomföras och dokumenteras i alla projekt, både vid uppstart och under genomförandet.

ORGANISATION AV SAMHÄLLSANSVAR INOM AF

SAMHÄLLSANSVAR INOM AF

Uppförandekoden och Syfte, mål och värderingar

Samhällsansvaret inom AF beskrivs i dokumenten "Uppförandekod" och "Syfte, mål och värderingar" som finns tillgängliga på www.afgruppen.no/om-oss/visjon-og-verdier.

Uppförandekoden gäller för alla medarbetare och andra som företräder eller innehar befattningar inom AF Gruppen. Syfte, mål och värderingar ger en bild av vilka AF Gruppen är, vad vi står för och vad vi vill uppnå. Dokumentet beskriver bland annat principer, mål och krav inom följande områden: ekonomi, medarbetare, kunder, leverantörer, HMS, klimat och miljö, kvalitet och förbättringsarbete.

Leverantörer och den norska Åpenhetsloven

En viktig del av vårt inköpsarbete är att se till att våra leverantörer ställer samma krav på etik, kvalitet, säkerhet och yttre miljö som vi inom AF Gruppen gör. Leverantörer och underentreprenörer i våra projekt måste förbinda sig att tillämpa våra värderingar och uppförandekrav och följa lagar och FN:s Global Compact genom att godkänna AF:s leverantörsdeklaration (se: www.gruppafen.no/leverandor).

AF integrerar sitt arbete med att identifiera och rapportera faktiska och potentiella risker relaterade till grundläggande mänskliga rättigheter och anständiga arbetsvillkor i koncernens inköps- och leverantörsuppföljningsprocesser. Detta konkretiserades ytterligare genom införandet av den norska Åpenhetsloven 2022 (se www.afgruppen.no/apenhetsloven). Lagen ställer höga krav på transparens och ansvarstagande och är avsedd att bidra till att förhindra brott mot de mänskliga rättigheterna och dåliga arbetsvillkor inom vårt eget företag, bland företagets affärskontakter och längre ned i

leverantörskedjan.

Hållbarhetsredovisning inom AF

Hållbarhetsrelaterade frågor redovisas externt, tillsammans med finansiella frågor, genom AF:s kvartals- och årsredovisning. Skador som leder till frånvaro, allvarliga personskador och rapportering av oönskade händelser (ROH) rapporteras löpande internt. Varje affärsenhet inom AF Gruppen ser till att nödvändiga data rapporteras inom tidsfristerna och data sammanställs och rapporteras vidare till koncernledningen. Målsiffror relaterade till klimat och miljö samt sociala förhållanden rapporteras kvartalsvis till koncernledningen och styrelsen.

EU:s hållbarhetsdirektiv, också känt som CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), förväntas implementeras i norsk rätt från redovisningsåret 2024. AF Gruppen kommer att omfattas av direktivet. CSRD innebär redovisning av detaljerad information om väsentliga hållbarhetsfrågor i enlighet med de europeiska standarderna för hållbarhetsredovisning, även kallat ESRS (European Sustainability Reporting Standards). Centralt för det kommande regelverket är begreppet dubbel väsentlighet. Det innebär en bedömning av vilka hållbarhetsfrågor som är viktiga utifrån hur AF påverkas av människor och miljön omkring oss (finansiell väsentlighet), samt hur AF påverkar människor och miljö omkring oss (väsentlig påverkan). Ämnen som ska bedömas är kopplade till områdena klimat och miljö, sociala förhållanden och företagsstyrning. AF är i full gång med förberedelserna inför implementeringen av hållbarhetsdirektivet.

KLIMAT OCH MILJÖ

Klimatförändringar och miljöpåverkan är en av vår tids största samhällsliga utmaningar. AF ska minska fotavtrycket från den egna verksamheten och vara ledande när det gäller att utveckla och tillhandahålla tjänster som minskar förbrukningen av energi och andra knappa resurser.

Bygg-, anläggnings- och fastighetssektorn har stor påverkan på klimat och miljö. Trettiosex procent av de globala utsläppen av växthusgaser kan kopplas till dessa sektorer. I Norge beräknas utsläppen vara något lägre till följd av en hög andel förnybar energi, men man uppskattar att så mycket som hälften av en byggnads klimatpåverkan beror på materialanvändningen¹. Globalt uppskattas att byggnader, fastigheter och anläggningar använder cirka 40 procent av alla resurser som tillförs till ekonomin och i Norge är byggbranschen den största enskilda källan till avfall². Förlust av natur och klimatförändringar förstärker varandra och skapar effekter som får allvarliga konsekvenser för samhället. Därför finns det nu ett allt större fokus på att stoppa förlusten av natur och bevara den biologiska mångfalden. Bygg- och anläggningsverksamhet är både beroende av och påverkar naturen genom förändrad markanvändning då det behövs lämplig mark att bygga på³. Dessutom är vår verksamhet beroende av naturresurser och insatsvaror som stål, betong, asfalt och

¹ Kunnskapsgrunnlag for nasjonal strategi for sirkulær økonomi – Oppsummerende rapport

² Avfallsregnskapet – SSB

³ NOU 2024:2 I samspill med naturen

CDP är en oberoende icke vinstdrivande organisation som arbetar för klimat-redovisning inom fokusområdena klimat, vatten och skog. AF rapporterade om klimatet 2023 och fick då betyget B för räkningsåret 2022.

► B

trä. Branschen kan därför i hög grad påverka och bidra till lösningar för att begränsa klimat- och miljöutmaningar.

I årsredovisningen för 2024 kommer vi att presentera vår dubbla väsentlighetsanalys. Inom området klimat och miljö visar preliminära arbeten att standarder relaterade till klimatförändringar (ESRS E1), biologisk mångfald och ekosystem (ESRS E4) samt resursanvändning och cirkulär ekonomi (ESRS E5) är viktiga hållbarhetsfrågor för AF. Som en följd av ökad kunskap, kommande förändringar i lagstiftningen och införandet av en dubbel väsentlighetsanalys ser vi ett behov av att utöka vår redovisning om klimat och miljö, framför allt kopplat till vår påverkan på naturen. I våra förberedelser inför att redovisa enligt det nya hållbarhetsdirektivet arbetar vi med att kartlägga och följa upp data vi saknar, och har pågående processer kopplade till vidareutveckling av vår redovisningslösning för insamling av data.

I koncernstrategin från 2020 är klimat och miljö ett av våra fyra huvudinitiativ och AF har satt upp specifika mål.

Strategiska huvudmål

50 % **50 %**

AF ska minska utsläppen av växthusgaser per tjänstetyp relativt till omsättningen med minst 50 procent senast 2030.

AF har som mål att minska de avfallsvolymer som går till förbränning och deponi med minst 50 procent senast 2030.

AF ska vara klimatneutrala senast 2050.

KLIMAT- OCH MILJÖVÄNLIGA PRODUKTER OCH TJÄNSTER

AF:s vision är att vi ska röja upp från gårdagen och bygga för framtiden. Det innebär att vi ska

- Erbjuda energilösningar som minskar energibehovet och bygga ut och uppgradera förnybara energikällor
- Avlägsna och sanera material och marker som är skadliga för miljön och se till att material stannar kvar i kretsloppet
- Ha kompetens och kunskap så att vi kan erbjuda innovativa lösningar i bygg-, anläggnings- och fastighetsprojekt

En grundläggande princip för AF är att projekt som är hållbara för klimat och miljö även ska vara lönsamma. AF tillhandahåller flera typer av tjänster som är nödvändiga för att samhället ska kunna nå målet att begränsa temperaturökningen till 1,5 °C, vilket även skapar värde för våra investerare. I årets taxonomiredovisning beskrivs AF Gruppens verksamheter som omfattas av taxonomin och hur stor andel av våra rörelseintäkter inom dessa verksamheter som kan definieras som hållbara enligt EU:s taxonomi. Vi förväntar oss att efterfrågan på taxonomiförenliga och hållbara projekt kommer att öka. Det ställs mycket höga krav för att uppfylla taxonomins kriterier och det är dessutom tids-, kostnads- och kompetenskrävande. Vi lyckas bäst när projekten är lönsamma för alla parter: för våra kunder, klimatet, samhället, ägare och medarbetare. Vi är därför nöjda med lönsamhetspotentialen i projektportföljen, som definieras som hållbar enligt EU:s taxonomi.

Klimat- och miljöcertifieringar

AF Gruppens norska byggverksamhet inom affärsområdena Bygg och Betonmast har god BREEAM-kompetens. BREEAM är en miljöcertifiering för byggnation som klassificerar hur klimat- och miljövänlig en byggnad är både vad gäller konstruktion och användning. AF upplever en ökad efterfrågan på BREEAM-certifierade byggnader och arbetar kontinuerligt för att säkerställa tillräcklig och god kompetens på detta område.

Energibesparingsprojekt

Grand Hotel Terminus i Bergen, en skyddad byggnad från 1700-talet, har under de senaste åren genomgått en omfattande renovering. Som ett led i moderniseringen av hotellet installerar AF Energi en ny värmepump och borrar åtta bergvärmebrunnar. På sommaren används överskottsenergi för kylning. Det effektiva energisystemet kommer att ge en minskning av energiförbrukningen med 26 procent och investeringen beräknas vara återbetald efter 10 år.

HÅLLBARA STÄDER OCH LOKALSAMHÄLLEN

FN:s mål är att göra städer och lokalsamhällen inkluderande, trygga, robusta och hållbara.

AF Anlegg har kompetens inom BREEAM Infrastructure (tidigare CEEQUAL), ett verktyg som används för att främja hållbarhet och kvalitet i anläggningsprojekt relaterade till bland annat infrastruktur, däribland vägar, tunnlar, järnvägar, hamnar, broar och vindkraftverk. BREEAM-familjen av certifieringssystem administreras av Building Research Establishment (BRE) i Storbritannien.

I vår svenska byggverksamhet är miljöcertifieringen Miljöbyggnad vanligare. Denna typ av miljöcertifiering innebär att miljöarbetet och byggnadens miljöprestanda granskas av en tredje part. Systemet ägs och utvecklas av Sveriges största organisation för hållbar samhällsutveckling, Sweden Green Building Council, som också står bakom certifieringarna.

Renovering

Renovering utgör en betydande del av AF:s verksamhet. Renovering av byggnader och andra konstruktioner innebär ofta återanvändning av material som står för stora utsläpp, till exempel bärande konstruktioner som ofta består av betong och stål. Därför kan renovering ge stora miljövinster. Att renovera i stället för att bygga nytt har stor cirkulär betydelse och begränsar miljöutsläppen, energianvändningen, transporter, avfallsproduktion och utarmning av naturresurser. Ett exempel är Consolvos användning av katodiskt skydd i armeringsjärn på befintliga broar, något som bidrar till att förlänga livslängden på anläggningskonstruktioner.

REN ENERGI FÖR ALLA

FN:s mål är att säkerställa tillgången till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

Energieffektivisering och utbyggnad av förnybar energi

Höga elpriser och oro för elbrist har visat hur viktigt energieffektivisering och utbyggnad av förnybar energi är för att världen ska kunna nå sina klimatmål. Energieffektivisering är en viktig åtgärd för att minska det totala energibehovet och utbyggnaden av förnybar energi är avgörande för att säkra den framtida energiförsörjningen.

AF Energi levererar energieffektiva lösningar, lokal energiproduktion och uppföljning av energilösningar genom övervakning, driftoptimering och serviceavtal. Åtgärderna ska både gynna miljön och kundens resultat. Lösningarna ska utnyttja lokal energi som exempelvis överskottsvärme som annars skulle gå förlorad. Energieffektivisering kan i de flesta fall ge en energibesparing på 20–50 procent och med dagens elpriser kan investeringen ha återbetalats för kunden inom några få år.

Aeron bidrar till att minska utsläppen av växthusgaser genom elektrifiering och energieffektivisering inom den marina sektorn. Företaget är en ledande marknadsaktör på sitt område och tillhandahåller flera olika typer av ventilations- och kylanläggningar för energioptimering av driften på både färjor, kryssningsfartyg och andra typer av kommersiella fartyg. Produkterna levereras till varv i hela världen och omfattar fjärrstyrning som gör det möjligt att övervaka och styra anläggningarna från Norge. Företaget arbetar också med projekt relaterade till havsbaserad vindkraft.

Kanonaden i Sverige har under flera år byggt vindkraftverk i Sverige som bidrar till grön energiförsörjning. Kanonaden bygger tillfartsvägar och elnät i nära samarbete med turbin- och elnätleverantörer.

¹⁾ Somers, J., *Technologies to decarbonise the EU steel industry*, EUR 30982 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021

²⁾ Siffror som utgör grunden för beräkning av de tre senaste jämförelsesiffrorna har hämtats från *Framtiden i våre hendes hemsida*

TON CO ₂ -BESPARINGAR VID DEMONTERING, SORTERING OCH ÅTERVINNING	2023	2022
CO ₂ -besparingar i AF:s miljöparker jämfört med konventionell produktion av ballastmaterial	22 343	24 249
CO ₂ -besparingar inom AF Decom och AF Offshore Decom jämfört med konventionell utvinning av metall	37 443	54 540
Besparing utsläpp ton CO ₂ per år jämfört med konventionell produktion	59 786	78 789

ANSVARFULL KONSUMTION OCH PRODUKTION

FN:s mål är att uppnå hållbar förvaltning och effektiv användning av naturresurser senast 2030.

Sanering och återanvändning av material

AF:s miljöparker Rimol, Jølsen och Nes sanerar massa för återanvändning som annars skulle ha gått till deponi. Under 2023 har 288 511 (315 269) ton massa återvunnits. Återanvändning av massa sparar CO₂-utsläpp jämfört med konventionell produktion av ballastmaterial, samt ytterligare miljöbesparingar i form av färre ingrepp i naturen. Totalt har parkerna en återvinningsgrad på omkring 80 procent. Europeiska kommissionen har som mål att till 2030 ska 80 procent av alla material återvinnas och vara kvar i kretsloppet. AF tittar kontinuerligt på möjligheten att etablera fler miljöparker.

Stålindustrin står för ungefär 7 procent av världens totala CO₂-utsläpp¹. Återanvändning av stål ger 70 procent lägre utsläpp av CO₂ än malmbaserad produktion, vilket motsvarar en minskning av utsläppen med 1 kg CO₂ för varje kilo återvunnet stål. AF Miljøbase Vats är specialbyggd för hantering av offshoreanläggningar och andra marina konstruktioner. Här plockas fartyg och offshoreanläggningar isär och källsorteras för återvinning under överinseende av AF Offshore Decom. Hamnen är godkänd i enlighet med ISPS-regelverket. 2023 demonterades och sorterades 26 243 (36 911) ton stål på AF Miljøbase Vats. Inom AF Decom demonterades och sorterades på motsvarande sätt metall för återvinning på 11 200 (17 629) ton.

CO₂-besparingarna från miljöparkerna och från AF:s demonteringsverksamhet motsvarar²:

- 170 procent av AF Gruppens utsläpp av växthusgaser i scope 1 och 2 (se sidan 13)
- 6,2 procent av Oslo kommuns CO₂-utsläpp under 2022
- Cirka 25 160 personbilar per år
- 2 630 584 kg nötkött
- Livscykelutsläpp för 717 432 smarttelefoner

STOPPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA

FN:s mål är att stärka förmågan att stå emot och anpassa sig till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer.

Röjning och återuppbyggnad

Under 2023 drabbades stora delar av södra Norge av mycket stora nederbördsmängder i samband med den extrema väderhändelsen Hans. Omfattande skador uppstod och det förekom flera incidenter med jordskred, höga flöden och översvämningar. Extrema väderhändelser kommer sannolikt att bli en ännu mer aktuell utmaning under de kommande åren. Det innebär också ett ökat fokus på säkerhet när vi genomför våra projekt. Även tydliga ansvarslinjer mellan berörda parter kommer att vara viktigt. Flera av AF:s projekt, t.ex. inom fundamentering och rassäkring, bidrar också till samhällets klimatanpassning för att kunna hantera allt fler extrema väderhändelser. 2023 avsatte regeringen 1,7 miljarder norska kronor till kommuner som drabbats av den extrema väderhändelsen Hans för att hantera den akuta nödsituationen och för röjning och reparation¹. Extrema väderhändelser som Hans och förstörelse av viktig infrastruktur innebär också att behovet av AF:s kompetens och tjänster inom röjning och återuppbyggnad ökar. Samtidigt kommer klimatförändringarna att kräva större motståndskraft inom nybyggnation och förändrat underhåll av befintliga byggnader. Det kan handla om mer frekvent underhåll eller andra åtgärder.

Klimatförändringar och förlust av natur hänger ihop och AF ser en ständigt ökande efterfrågan på projekt kopplade till återställande av natur. Den naturrestaurering av gruvområdena i Svea och Lunkefjellet på Svalbard som AF varit delaktigt i lyfts fram i rapporten från Naturrisikoutvalget som publicerades i februari 2024². Här fick AF i uppdrag att ta bort byggnader och infrastruktur efter mer än 100 års gruvhistoria. Det här är ett exempel på ett projekt där AF bidrar till att uppnå målen i FN:s naturvårdsavtal (det globala Kunming-Montreal-ramverket för biologisk mångfald).

Framtidens byggmaterial

Under 2023 har AF Offshore Decom beviljats medel från Forskningsrådet för ett forsknings- och innovationsprojekt om upcycling av maritim metall i ett konsortium med flera andra aktörer. Genom Vetenskapsrådets satsning "Grön plattform" är detta ett av nio större forsknings- och innovationsprojekt som ska utveckla klimat- och miljövänliga lösningar för näringslivet. Under ledning av AF Offshore Decom har projektet som ambition att återvinna maritim metall från fartyg och oljeplattformar till miljövänliga byggmaterial utan utsläpp av växthusgaser. AF Offshore Decom har planerat att cirka 2 procent av stålet från fartyget Curlew ska användas till upcycling. Nyligen tecknades avtal med Nordic Circles om leverans av ett mindre parti stålplåt från skrovsektioner på fartyget. Dessa stålplåtar kommer bland annat att användas vid takbygget av Løren Flerbrukshall i Oslo.

¹⁾ Pressmeddelande Regeringen

²⁾ NOU 2024:2 I samspill med naturen

RESURSEFFektivITET OCH CIRKULÄR EKONOMI

Baserat på siffror från avfallsredovisningen till SSB svarade byggbranschen i Norge för 26 procent av allt avfall i landet under 2022. Globalt och i övriga EU har vår bransch också en stor förbrukning av material och avfall som inte återanvänds eller återvinns. Dessutom tillkommer avfall från produktion av byggmaterial och andra aktiviteter tidigare i värdekedjan. EU:s mål är att minst 70 procent av det icke-farliga bygg- och anläggningsavfallet ska återanvändas, återcirkuleras eller materialåtervinnas på andra sätt¹. Europeiska kommissionen har lanserat en handlingsplan för cirkulär ekonomi som bygger på återanvändning och materialåtervinning så att så få resurser som möjligt går förlorade. En central del av handlingsplanen är ett ramdirektiv som rangordnar åtgärder för att minska avfallsmängderna. Avfallshierarkin illustrerar önskemålet att behandla avfall så nära toppen av hierarkin som möjligt och undvika onödig deponi av avfall.

Inom AF planeras projekten för att så lite avfall som möjligt ska uppstå och att avfallet i största möjliga utsträckning kan källsorteras för återvinning. För att underlätta återvinningen mäts alla affärsenheter utifrån källsorteringsgrad, det vill säga mängden avfall från vår projektverksamhet som sorteras. Målet inom AF är att källsortera 80 procent, en bra bit över nuvarande myndighetskrav för avfallsortering på 70 procent².

Hur kan AF minska mängden avfall som går till energiåtervinning och deponering?

I AF:s strategi har vi beslutat att halvera mängden avfall som går till energiutvinning och deponi relativt till omsättning per tjänstetyp. Varje affärsenhet har utarbetat konkreta handlingsplaner för att minska andelen ej återvinningsbart avfall. Källsortering i projekten har vi

¹ Waste Framework Directive - European Commission (europa.eu)

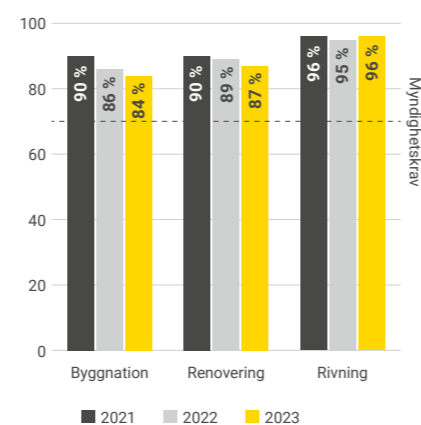
² Forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift)

ANSVARFULL KONSUMTION OCH PRODUKTION

FN:s mål är att väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.

KÄLLSORTERINGSGRAD

jobbat med och mätt under flera år, och nu höjs ribban ytterligare. För att nå målet ska vi minska mängden avfall som uppstår på byggarbetsplatsen (längst upp i avfallshierarkin) och prioritera arbetet med de fraktioner som vanligtvis skickas till förbränning eller deponi. För dessa avfallsfraktioner finns också potential för ökad materialåtervinning. AF arbetar med att kartlägga representativa nyckeltal för hur olika avfallstyper behandlas i Norge och Sverige, och eventuellt på geografiska platser i respektive land.

I Norge källsorteras idag en mycket stor del av det avfall som uppstår i bygg- och anläggningsprojekt.

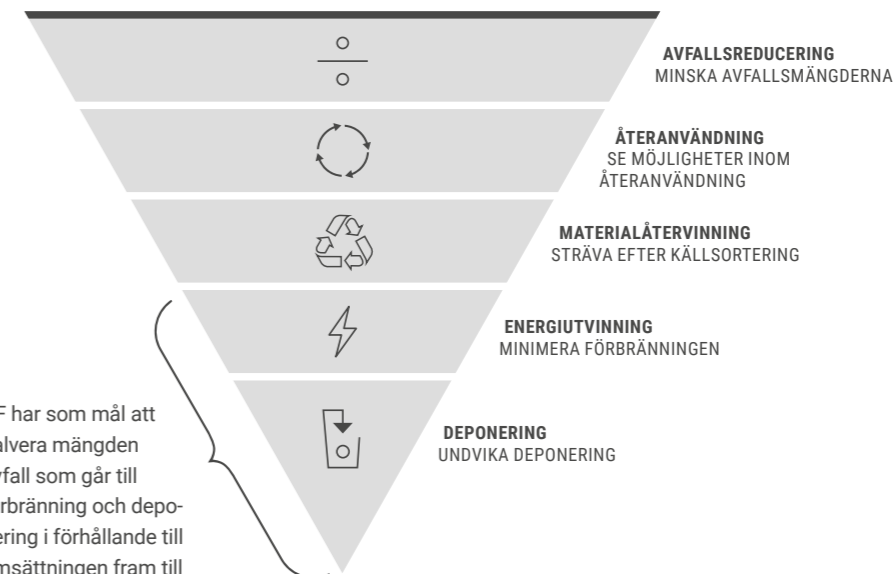
Sanering av förorenad havsbotten

Projektet Hammerfest Ren Havn är ett viktigt miljö-, infrastruktur- och stadsutvecklingsprojekt. Hamnen i Hammerfest är ett av de 17 prioriterade kust- och fjordområdena i den nationella handlingsplanen för sanering av förorenad havsbotten. Här har Fundamentering bidragit till en friskare och renare havsbotten i havsområdet, vilket på sikt kommer att bidra till att göra att man tryggt kan äta fisk och skaldjur från detta område. Dessutom ska åtgärderna bidra väsentligt till att uppnå målet om bra kemisk och ekologisk miljöstatus i vattendraget senast 2027, jfr vannforskriften.¹

¹ Hammerfest Ren Havn | Kystverket – tar ansvar for sjøveien

AVFALLSHIERARKIN

Avfallshierarkin illustrerar önskemålet att behandla avfall så nära toppen av hierarkin som möjligt och undvika onödig deponi av avfall.

50 %

AF har som mål att halvera mängden avfall som går till förbränning och deponering i förhållande till omsättningen fram till 2030.

Ändå motsvarar de drygt 3 miljonerna ton med avfall många containrar¹. Det är tids-, kostnads- och kompetenskrävande att demontera och riva byggnader på ett sätt som skapar förutsättningar för återanvändning och materialåtervinning. Detta är framför allt kopplat till lägre kostnader i samband med val av primärmaterial, behovet av dokumentation vid återanvändning, logistik och lagstiftningsrelaterade hinder som inte ger tillräckliga incitament för nyanvändning och återanvändning². Samverkan längs hela värdekedjan är därför viktigt för att utnyttja potentialen för mer cirkulära lösningar och för att möta de ekonomiska utmaningarna. Ett exempel på ett sådant samarbete är det koncernavtal AF Gruppen har

ingått med Ombygg som driver återbrukstältet på Økern i Oslo. Här kan entreprenörer leverera överskottsmaterial för antingen vidareförsäljning eller lagring till nästa projekt och flera affärsenheter inom AF har redan använt sig av denna lösning. Andra exempel är ökad användning av standardiserade produkter, färdigskurna material och prefabricerade element och mindre användning av skräddarsydda konstruktioner, eller avtal om returprogram med leverantörer.

¹ Avfallsregnskapet – SSB

² Kunnskapsgrunnlag for nasjonal strategi for sirkulær økonomi – Oppsummerende rapport

Bättre avfallshantering i projekt

AF Gruppens dotterbolag Mepex har utvecklat ett gemensamt system för skyltning av AF Gruppens avfallscontainrar. Detta kommer att göra avfallsstationerna i våra projekt mer professionella och det blir enklare att källsortera avfallet på rätt sätt. Genom projektinspektioner har Mepex kartlagt relevanta avfallsfraktioner och kommit med förslag på utrustning och skylttyper som underlättar för att avfall i största möjlig utsträckning ska kunna källsorteras.

UTSLÄPP AV VÄXTHUSGASER OCH ENERGIANVÄNDNING

AF har som mål att halvera de relativa utsläppen av växthusgaser till 2030 för scope 1- och scope 2-utsläpp, jämfört med basåret 2020. Målet är att vara klimatneutrala till 2050. Målet om halvering kvantifieras per tjänstetyp så att vi genomför faktiska förändringar i verksamheten och konkreta miljöbesparingar, istället för att nå målet genom att ändra tjänstemixen från till exempel anläggning till byggnation. De typer av tjänster vi mäter i detta sammanhang är anläggnings-, bygg- och rivningsverksamhet. Tjänster som inte ingår i dessa kategorier är energieffektiviseringstjänster, miljöparker, fastighetsverksamhet och gemensamma tjänster. Både anläggnings- och rivningsverksamheten är beroende av stora anläggningsmaskiner för att kunna hantera stora massor och konstruktioner i projekten.

I byggverksamheten begränsas användning av större anläggningsmaskiner till markarbete och logistik i projekten. För AF är det därför viktigt att analysera och minska växthusgasutsläppen inom varje tjänstetyp och inte att minska aktiviteten inom anläggning och rivning jämfört med byggnation. AF:s klimat- och miljömål har inte verifierats som vetenskapligt baserade.

Beräkningsmetoder och utsläppskällor

AF redovisar en klimatredovisning baserad på GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol), där egna direkta och indirekta utsläpp (scope 1 och 2), tillsammans med utvalda andra indirekta utsläpp (scope 3), mäts i ton CO₂-ekvivalenter. Scope 1- och 2-redovisningen bygger på en bedömning av den operativa kontrollen och baseras på inrapporterade data från koncernens konsoliderade bolag. AF använder företaget CEMAsys databas för utsläppsfaktorer för att beräkna våra utsläpp av växthusgaser. Syftet är att få en representativ bild

STOPPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA

FN:s mål innebär omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringen och dess konsekvenser.

av utsläpp från AF:s verksamhet. Genom att mäta och redovisa utsläpp av växthusgaser samt öka kunskapen om hur utsläpp sker får vi ett bra underlag för att minska utsläppen.

Väsentliga förutsättningar och beräkningsmetod för scope 3-kategorier som AF redovisar 2023: Kategori 5 – Avfall beräknas baserat på direkt datainsamling från våra avfallsleverantörer. Dessutom utför vissa projekt manuell rapportering baserad på avfallsrapporter. Avfall från vår rivningsverksamhet ingår inte i utsläppssiffrorna. Kategori 6 och 7 – Affärsresor och pendling beräknas utifrån uppgifter från resebyråer som AF har koncernavtal med i kombination med vårt system för milersättning. En mindre del av beräkningsunderlaget tas fram utifrån uppskattningar baserade på användarenkäter som skickas ut till medarbetarna. Dessutom inhämtas en del underlag från manuell rapportering från olika projekt.

Scope 3 är indelat i 15 kategorier enligt GHG-protokollet och består av utsläpp uppströms och nedströms i värdekedjan. Baserat på information från PwC:s klimatindex 2023 står scope 3 för över 97 procent av de totala utsläppen i bygg-, anläggnings- och fastighetssektorn. AF har gjort en bedömning av vilka kategorier inom scope 3 som är väsentliga för vår klimatredovisning. Baserat på det preliminära arbetet anses de markerade kategorierna nedan vara väsentliga. Väsentlighetsbedömningen för kategorierna hyrda lokaler

Minskade utsläpp av växthusgaser

I samband med renoveringen av Kommunegården i Sandvika har Strøm Gundersen uppnått mycket goda resultat när det gäller att minska utsläppen av växthusgaser. Sandvika-projektet är Norges andra BREEAM Outstanding-byggnad inom renovering och hade en minskning av växthusgasutsläppen med 59 procent jämfört med en referensbyggnad. BREEAM-certifieringen ställer mycket höga krav på bland annat energiförbrukning, ventilation, vattenförbrukning, material och avfallslösningar. Detta är särskilt utmanande i en byggnad som ska renoveras jämfört med en ny byggnad och kräver en bra plan redan när projektet inleds.

och utrustning (kategori 8) och transport och distribution (kategori 9) har inte slutförts.

Kategori 1: Inköpta varor och tjänster

Kategori 2: Kapitalvaror

Kategori 3: Bränsle- och energirelaterade aktiviteter

Kategori 4: Transport och distribution (uppströms)

Kategori 5: Avfall

Kategori 6: Affärsresor

Kategori 7: Pendling

Kategori 8: Hyrda lokaler och utrustning (uppströms)

Kategori 9: Transport och distribution (nedströms)

Kategori 10: Bearbetning av sålda produkter

Kategori 11: Användning av sålda produkter

Kategori 12: Slutbehandling av sålda produkter

Kategori 13: Uthyrda lokaler och utrustning (nedströms)

Kategori 14: Franchise

Kategori 15: Investeringar

Byggprodukter står för mer än 80 procent av utsläppen av växthusgaser från byggsektorn¹ och den största kategorin för AF kommer att vara kategori 1: Inköpta varor och tjänster. Redovisningen för scope 3 utvecklas kontinuerligt och AF arbetar med kvalitetssäkring av vald beräkningsmetod. AF kommer att presentera en fullständig klimatredovisning med väsentliga kategorier inom scope 3 för räkenskapsåret 2024.

Status måluppfyllelse

Under 2023 hade AF en klimatpåverkan på 1,2 (1,1) för scope 1 och 2, vilket motsvarar ett totalt utsläpp på 35 166 (33 777) ton CO₂-ekvivalenter. Användning av diesel i anläggningsmaskiner är den största källan till våra direkta utsläpp. Den verksamhet där anläggningsmaskiner används mest är överföring av massa. AF:s minskade klimatpåverkan jämfört med basåret 2020 beror till stor del på att volymerna för överförd massa i vägprojekt för anläggningstjänster var högre 2020 än 2023. Volymerna överförd massa kommer att variera beroende på vilken typ av anläggningsprojekt AF har samt var i genomförandefasen projekten befinner sig.

Framtida utsläpp av växthusgaser kommer också att bero på geografisk plats till följd av varierande tillgång till fossilfria anläggningsmaskiner och/eller biodrivmedel. Dessutom kommer avtalsform, grad av engagemang i projekteringsfasen, krav och förväntningar från byggherren att påverka utsläppen av växthusgaser i det enskilda projektet. Projektportföljen inom tjänstetypen anläggningar är varierad och omfattar väg, järnväg, bro, hamn, flygplats, tunnel, grundläggning, renovering och nybyggnation av betongkonstruktioner, kraft och energi samt landbaserade anläggningar för olja och gas. Trots att AF arbetar kontinuerligt med ovan nämnda åtgärder kommer vår varierade projektportfölj, olika genomförandefaser och varje projekts särart att medföra naturliga variationer i våra utsläpp av växthusgaser.

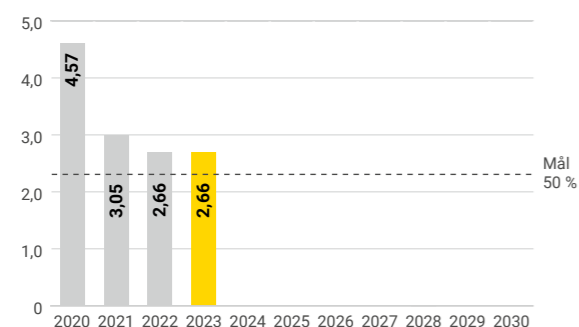
¹ Meld. St. 13 Klimaplan for 2021–2030

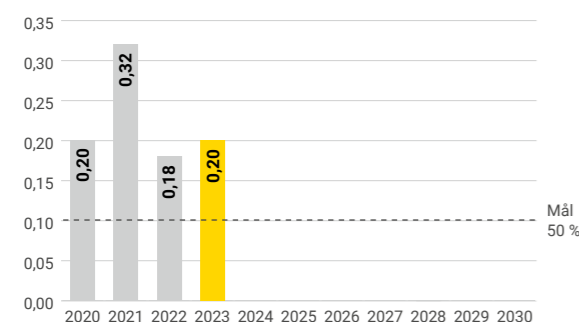
Klimatvänlig sprutbetong i ny tunnel

På uppdrag av Oslo kommun genom Vann- og avløpsetaten bygger JV AF Ghella ett nytt tunnelsystem för distribution av dricksvatten. För att minimera projektets miljöpåverkan tillverkas sprutbetong av sand från renade schaktmassor från Nes Miljøpark, ett annat bolag inom AF Gruppen. Projektet är ett av de första i Osloområdet där massa från använda schaktmassor används till sprutbetong. Sanden blandas med cement, vatten och tillsatser i en elektrisk betongtrumma. Ølen Betong har etablerat en betongfabrik på projektets byggarbetsplats, vilket minskar behovet av transporter, och eldrivna betongbilar används också för att transportera betongen.

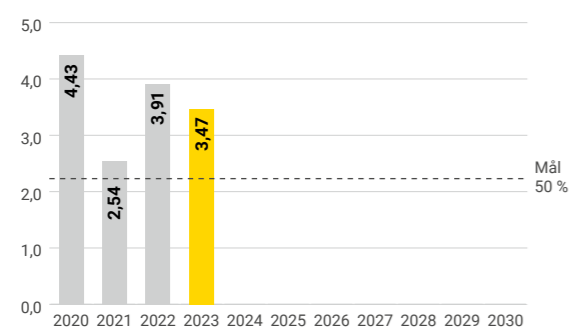
TJÄNSTETYP ANLÄGGNING – KLIMATPÅVERKAN (SCOPE 1 OCH 2)

TJÄNSTETYP BYGG – KLIMATPÅVERKAN (SCOPE 1 OCH 2)

TJÄNSTETYP RIVNING – KLIMATPÅVERKAN (SCOPE 1 OCH 2)

Hur kan AF minska utsläppen av växthusgaser från projekten?

För att nå våra mål om att minska utsläppen av växthusgaser i scope 1 och 2 är AF:s entreprenörsanda och våra medarbetares kunskap och kompetens central. Dessutom kommer ett nära samarbete med våra kunder och leverantörer att vara viktigt för att AF ska kunna nå de klimatrelaterade målen.

Det finns flera möjliga åtgärder som kan bidra till att minska utsläppen av växthusgaser i AF:s projekt. I stora anläggningsprojekt kan en enhetlig planering av vägarbeten för att minska massuttag och tillhörande förflyttning medföra betydande reduktioner. Stora besparingar kan uppnås under projekteringsfasen och utvecklingen på marknaden med flera samverkansavtal där entreprenören kan bidra till projekteringen är positivt för möjligheten att minska utsläppen under produktionsfasen. Branschen kan bidra till att binda kol i byggmaterial, till exempel genom att använda mer trä, samt genom att återanvända en större del av befintliga byggnader för att undvika onödig nybyggnation. Med andra ord kan insatsvaror i våra projekt bidra till att motverka klimatförändringarna.

Maskinerna inom AF Gruppen har under lång tid övervakats för att samla in data om körmönster. De har nu allt oftare autostopp installerat för att förhindra tomgångskörning. Användningen av eldrivna maskiner och maskiner som använder vätgas, förnybar diesel och biodiesel kommer att minska utsläppen. Användningen av eldrivna lastare, dumper och hjullastare testas nu i större utsträckning på byggarbetsplatser. Behovet av utsläppsfria anläggningsmaskiner i områden med begränsad infrastruktur har lett till att AF har byggt mobila laddstationer för stora anläggningsmaskiner. Allt fler byggarbetsplatser drivs som fossilfria byggarbetsplatser. Förutom att den fossilfria driften av anläggningar minskar utsläppen av växthusgaser kommer en övergång till el- eller vätgasdrivna lösningar att minska de lokala utsläppen. Detta kommer också att leda till en bättre fysisk arbetsmiljö på byggarbetsplatsen.

KLIMATREDOVISNING	Energiekv. (MWh) ¹⁾		Utsläpp (ton CO ₂ e) ²⁾		Basår
	2023	2022	2023	2022	
Kategori					2020
Bensin	2 283	2 332	580	563	257
Diesel	127 519	132 011	32 325	31 301	42 065
Biodiesel	12 565	8 010	76	93	50
Propan	2 069	2 240	482	522	182
Övriga	94	23	197	80	146
Scope 1: Direktutsläpp	144 530	144 615	33 660	32 559	42 699
Fjärrvärme och fjärrkyla	5 672	3 904	238	121	140
Elektricitet	53 224	47 609	1 268	1 096	2 180
Scope 2: Indirekta utsläpp energiförbrukning (platsbaserad)	58 896	51 512	1 506	1 217	2 320
Scope 2: Indirekta utsläpp energiförbrukning (marknadsbaserad) ³⁾			15 827	11 339	
Utsläpp av växthusgaser (ton CO ₂ e)			35 166	33 777	45 019
Klimatpåverkan ⁴⁾ Scope 1 och 2			1,2	1,1	1,6
Avfall			10 843	4 480	
Affärsresor			1 408	1 167	
Pendling			1 945	2 227	
Scope 3: Andra indirekta utsläpp			14 196	7 874	
Utsläpp av växthusgaser (ton CO ₂ e)			49 362	41 651	
Klimatpåverkan ⁴⁾ Scope 1, 2 och 3			1,6	1,3	

UTSLÄPP PER TJÄNSTETYP ⁵⁾	Anläggningstjänster			Byggtjänster			Rivningstjänster		
	2023	2022	Basår 2020	2023	2022	Basår 2020	2023	2022	Basår 2020
Utsläpp (ton CO ₂ e) ²⁾									
Scope 1: Direktutsläpp	25 441	23 092	34 236	2 736	2 769	2 735	4 724	5 900	4 338
Scope 2: Indirekta utsläpp, energiförbrukning	484	272	861	862	781	839	102	97	153
Utsläpp av växthusgaser (ton CO ₂ e)	25 925	23 364	35 097	3 598	3 550	3 575	4 826	5 998	4 491
Klimatpåverkan (scope 1 och 2)	2,66	2,66	4,57	0,20	0,18	0,20	3,47	3,91	4,43
Förändring från basår (2020)	-42 %	-42 %		0 %	-10 %		-22 %	-12 %	

¹⁾ Energiekvivalenter visar den årliga energiintensiteten i AF Gruppens verksamhet inom scope 1 och 2

²⁾ Utsläpp av växthusgaser med uppvärmningspotential motsvarande CO₂

³⁾ AF Gruppen använder platsbaserad metod för att beräkna scope 2-utsläpp och lämnar information om marknadsbaserade scope 2-utsläpp

⁴⁾ Klimatpåverkan beräknas som ton CO₂e per MNOK i omsättning

⁵⁾ Tjänstetyp definieras i enlighet med fotnoten i segmentet, se fotnot 4 i koncernredovisningen

KLIMATRISKER OCH KLIMATMÖJLIGHETER

AF har utgått från TCFD-ramverket för rapportering av klimatrisker och klimatomjigheter.

Klimatrisk i det här sammanhanget är hur klimatförändringarna påverkar AF ekonomiskt och inte hur AF påverkar klimatet. TCFD-ramverket rekommenderar redovisning inom fyra huvudområden: företagsstyrning, strategi, riskhantering samt mål och metoder. Under 2023 har koncernledningen med förankring hos styrelsen uppdaterat vår klimatriskanalys för att identifiera de viktigaste klimatrisker som påverkar AF Gruppen. Nedan presenteras vår klimatriskredovisning baserat på TCFD-ramverket.

Klimat- och naturutmaningar hänger nära ihop och naturrisk och klimatrisk måste därför ses som en helhet. Klimatrisk är relaterad till AF:s motståndskraft mot klimatförändringar och skärpta ramvillkor kopplade till omställningen till ett samhälle med låga utsläpp. Naturrisk är relaterad till hur AF påverkar och är beroende av naturen, och om förlust av natur eller förändrade ramvillkor utgör en risk för AF. På senare tid har det tagits fram ramverk som kan användas för att redovisa och hantera naturrelaterade risker. TNFD-ramverket (Task Force on Nature Related Financial Disclosures) ramverk är uppbyggt på samma sätt som TCFD och ESRS hänvisar till både TNFD- och TCFD-ramverken. Under 2024 har AF påbörjat arbetet med att analysera, bedöma och hantera naturrelaterade risker.

Företagsstyrning

Styrelsen har det yttersta ansvaret för att klimatrisker och klimatomjigheter hanteras på ett tillfredsställande sätt, medan det operativa ansvaret ligger hos koncernledningen.

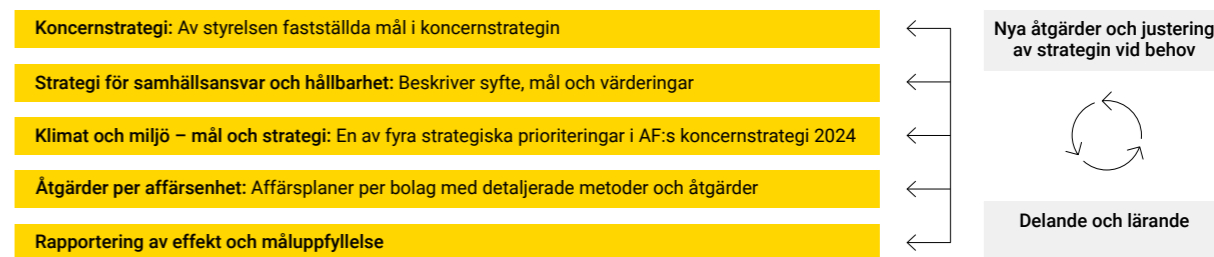
- Styrelsens tillsyn över klimatrisker och klimatomjigheter

För styrelsen står samhällsansvar högt på dagordningen och man tar del av AF Gruppens utvärdering och uppdatering av klimatrisker. Uppföljningen av genomförda väsentliga åtgärder rapporteras till styrelsen vid behov. Styrelsen tar hänsyn till klimatrelaterade frågor vid genomgång av riskområden och intern kontroll samt vid godkännande av strategi, kvartalsbokslut, årsredovisning och budget. Klimatrelaterade bedömningar görs även i samband med genomgång av värdegrund, riktlinjer för etik och samhällsansvar, organisationsstruktur och principer för ägarstyrning och företagsledning. Utöver de fasta ärendena bedömer styrelsen även klimatrelaterade frågor i samband med potentiella förvärv med ett bolagsvärde som överstiger 50 MNOK, markinvesteringar där vår andel överstiger 100 MNOK och avtalsofferter med ett avtalsbelopp som överstiger 600 MNOK. I koncernchef Amund Tøftums

RAMVERKET TASK FORCE ON CLIMATE RELATED FINANCIAL DISCLOSURES (TCFD)

FÖRETAGSSTYRNING	STRATEGI	RISKHANTERING	MÅL OCH METODER
Beskriv företagets hantering av klimatrelaterade risker och möjligheter.	Beskriv nuvarande och potentiella konsekvenser av klimatrelaterade risker och möjligheter på företagets verksamhet, strategi och finansiella planering.	Beskriv hur verksamheten identifierar, bedömer och hanterar klimatrelaterade risker.	Rapporter om metoder, mål och parametrar ("metrics and targets") som används för att bedöma och hantera relevanta klimatrelaterade risker och möjligheter.
Rekommenderad redovisning	Rekommenderad redovisning	Rekommenderad redovisning	Rekommenderad redovisning
► Beskriv styrelsens tillsyn över klimatrelaterade risker och möjligheter.	► Beskriv klimatrelaterade risker och möjligheter som företaget har identifierat på kort, medellång och lång sikt.	► Beskriv de processer som företaget använder för att identifiera och bedöma klimatrelaterade risker.	► Beskriv de metoder som företaget använder för att bedöma klimatrelaterade risker och möjligheter mot bakgrund av sin strategi och sina processer för riskhantering.
► Beskriv ledningens roll i bedömning och hantering av klimatrelaterade risker och möjligheter.	► Betydelsen av klimatrelaterade risker och möjligheter för affärsverksamhet, strategi och finansiell planering.	► Beskriv företagets processer för hantering av klimatrelaterade risker.	► Företag bör rapportera om utsläpp av växthusgaser i scope 1, scope 2 och, i förekommande fall, i scope 3, och om relaterade riskfaktorer.
	► Beskriv den potentiella betydelsen av olika scenarier, inklusive ett 2 °C-scenariot, på företagets verksamhet, strategi och ekonomiska planering.	► Beskriv hur processer för att identifiera, bedöma och hantera klimatrelaterade risker är integrerade i företagets övergripande riskhantering.	► Beskriv de mål som företaget använder för att hantera klimatrelaterade risker och möjligheter samt resultat i förhållande till målen.

FRÅN KONCERNSTRATEGI TILL KONKRETA ÅTGÄRDER I PROJEKT

rapportering till AF:s styrelse ingår rapportering om klimatrelaterade frågor varje kvartal. Revisionskommittén och styrelsen bedömer målsiffror och händelser kopplade till klimat och miljö varje kvartal i samband med kvartalsredovisningen och årligen i årsredovisningen. Revisionskommittén är ett beredande och rådgivande organ till styrelsen när det gäller lagstadgad revision och finansiell redovisning samt hållbarhetsredovisning. Revisionskommittén bereder även styrelsens årliga kvalitetssäkring av hållbarhetsredovisningen inom AF.

- Ledningens roll i bedömningen och styrningen av klimatrisker och klimatomjigheter

Koncernchef Amund Tøftum har det operativa huvudansvaret för hantering av klimatrisker i den dagliga verksamheten och i uppföljningen av koncernens strategi. Varje koncerndirektör ansvarar för sina respektive affärsområden. Koncerndirektör Eirik Wraal har en särskild roll vad avser uppföljningen av samhällsansvaret inom AF och koncerndirektör Finans Anny Øen har en särskild roll vad avser uppföljningen av AF Gruppens externa hållbarhetsredovisning. I samband med uppföljningen av operationaliseringen av AF Gruppens klimat- och miljöstrategi har en särskild styrgrupp bildats som leds av representanter från koncernledningen, där HMS-avdelningen och avdelningen för koncernfinans är representerade. Viktiga frågor relaterade till hållbarhetsredovisning lyfts i styrgruppen för diskussion och skickas vid behov vidare till övriga koncernledningen. Koncernledningen följer upp status för den strategiska måluppfyllelsen genom klimat- och miljöavdelningens kvartalsvisa redovisning av nyckeltal. I samband med en riskgenomgång av offerter med ett avtalsbelopp som överstiger 100 MNOK ska projektets klimat- och miljörisk beskrivas och eventuella åtgärder för att minimera klimat- och miljörisker granskas. Detta gäller även avtal med lägre avtalsbelopp om

riskbilden eller andra omständigheter motiverar det. De enskilda affärsenheterna inom AF ansvarar för att följa upp klimat- och miljörisker som en del av den dagliga verksamheten och bidra till måluppfyllelse av koncernstrategin genom relevanta åtgärder. Det är ett krav att dotterbolag och projekt organiseras med tillräcklig kompetens inom klimat och miljö. I alla AF:s projekt ska kartläggning och analys av risker i samband med HMS genomföras och dokumenteras, däribland klimat och miljö, både vid uppstart och under genomförandet.

Strategi

Den gröna omställningen skapar både risker och möjligheter för AF. Goda miljölösningar lockar till sig medarbetare, investerare och nya uppdrag, medan bristen på vilja eller förmåga till innovation och anpassning kommer att försämrå vår konkurrenskraft. AF Gruppens strategi för klimat och miljö har en grundläggande förankring i vår vision: vi ska städa bort det gamla och bygga för framtiden. Det innebär att vi ska ta bort, rena eller eliminera material, jord och energilösningar som är skadliga för miljön och att vi ska erbjuda tjänster som samhället behöver för att möta dagens och framtidens energi- och miljöutmaningar.

- Klimatrisker och klimatomjigheter har AF identifierat på kort, medellång och lång sikt

Tabellerna på följande sidor visar klimatrisker och klimatomjigheter som AF identifierat på kort, medellång och lång sikt. En beskrivning av de olika tidshorisonterna ges nedan. De här tabellerna visar väsentliga risker och möjligheter som AF identifierat i denna process, men ger inte en fullständig översikt över risker och möjligheter som bedömts av AF. Ett exempel på detta är att AF har bedömt klimatrisker kopplade till finansiering och tillgång till kapital. AF har ännu inte identifierat några väsentliga finansiella effekter

Tidshorisont	År	Beskrivning
Kort	1–3 år	I linje med den genomsnittliga löptiden för AF:s projekt och klimatåtgärder eller klimatbeslut som fattas på kort sikt.
Medellång	3–10 år	Täcker in tidshorisonten för AF:s större projekt med längre löptid och våra klimat- och miljömål till 2030.
Lång	> 10 år	Omfattar perioden fram till 2050 och vårt långsiktiga mål om klimatneutralitet.

TYP	BESKRIVNING AV MÖJLIGHETER	POTENTIELL EKONOMISK KONSEKvens	EKONOMISK EFFEKT – SCENARIO MED LÅGA UTSLÄPP			EKONOMISK EFFEKT – SCENARIO MED HÖGA UTSLÄPP			AF:s uppföljning av möjligheter	
			Kort (1–3 år)	Medellång (3–10 år)	Lång (>10 år)	Kort (1–3 år)	Medellång (3–10 år)	Lång (>10 år)		
MÖJLIGHETER	Resurseffektivitet	Cirkularitet i våra bygg- och anläggningsprojekt	Minskade projektkostnader	Låg	Låg	Medel	Låg	Låg	Låg	► Se avsnittet Resurseffektivitet och cirkularitet, sidorna 8–9
	Produkter och tjänster	Ökad efterfrågan på klimat- och miljövänliga tjänster och produkter: – Klimat- och miljöklassade byggnader – Renovering – Energieffektivisering – Utveckling av förnybar energi – Sanering och återanvändning av material	Ökad omsättning från klimat- och miljövänliga produkter och tjänster	Medel	Hög	Hög	Låg	Låg	Låg	► Se avsnittet Klimat- och miljövänliga produkter och tjänster, sidorna 5–6
		Utveckling av innovativa lösningar för att minska klimat- och miljöpåverkan	Ökad omsättning från nya produkter och tjänster	Låg	Låg	Medel	Låg	Låg	Låg	► Se avsnittet Utveckling av innovativa lösningar, sidan 7
		Ökad efterfrågan på våra produkter och tjänster som en följd av: – Behovet av produkter och tjänster som klarar extrema väderhändelser och varaktiga klimatförändringar – Röjning och återuppbyggnad efter extremväder	Ökad omsättning för våra produkter och tjänster	Låg	Medel	Medel	Låg	Medel	Hög	► Se avsnittet Röjning och återuppbyggnad, sidan 7
Renomé	Arbetsgivarens attraktivitet kopplat till klimatrelaterade faktorer och AF:s omställningsförmåga	Ökad omsättning som följd av ökad konkurrenskraft och minskade projektkostnader	Låg	Medel	Hög	Låg	Låg	Låg	► Se avsnitt O4.2, sidan 20	

kopplade till detta, men det kan komma att ändras om investeringsbeslut eller allokering av kapital i framtiden påverkas i större utsträckning än vad våra preliminära bedömningar indikerar. I samband med koncernens bokslutsperioder bedöms identifierade klimatrisker också mot eventuella redovisningseffekter. Det har inte framkommit att klimatrisker har en väsentlig påverkan på koncernredovisningen för 2023. Se ytterligare information i not 37.

► Klimatriskers och klimatomöjligheters betydelse för AF:s affärsmodell, strategi och finansiella planering

För att vi ska kunna uppnå våra långsiktiga klimat- och miljömålsambitioner kommer det att vara avgörande att på kort och medellång sikt:

- Öka kunskapen om våra utsläpp av växthusgaser och vår avfallsproduktion
- Använda och utveckla cirkulära produkter och andra efterfrågade klimat- och miljö-tjänster som stärker vår konkurrenskraft
- Aktivt bidra till att uppfylla våra kunders och samarbetspartners klimat- och miljömål genom att identifiera och erbjuda alternativa lösningar
- Aktivt förvärva och attrahera relevant klimat- och miljöexpertis

Figuren på föregående sida visar hur koncernstrategin operationaliseras i konkreta åtgärder inom respektive affärsenhet.

► Olika scenariers betydelse

TCFD-ramverket rekommenderar att risker och möjligheter bedöms utifrån olika scenarier. På en övergripande nivå har AF Gruppen utgått från ett scenario med låga utsläpp och ett scenario med höga utsläpp vid bedömningen av klimatrelaterade risker

och möjligheter. Det är två scenarier som representerar ytterligheter i den framtida utvecklingen och de har valts ut för att stresstesta de potentiella finansiella effekterna av omställningen till ett samhälle med låga utsläpp jämfört med ett framtida samhälle med höga utsläpp. Scenariot med låga utsläpp beskriver en värld där de globala CO₂-utsläppen minskar till nettonoll kring 2050. Extrema väderhändelser är vanligare, men världen har sluppit de värsta effekterna av klimatförändringarna. Kärnan i detta scenario är en snabb utbyggnad av ren energiteknik och energieffektivitet. Detta scenario är förenligt med Parisavtalets mål att hålla den globala uppvärmningen till cirka 1,5 °C över förindustriella temperaturer och även i linje med utsläppsminskningarna i FN:s sjätte klimatrapport.

Scenariot med höga utsläpp representerar ett samhälle med höga utsläpp av växthusgaser och utan en effektiv politik för att minska utsläppen. I detta scenario värms jorden upp till över 4 °C och extrema väderhändelser kommer att bli allvarigare och vanligare.

I scenariot med låga utsläpp kommer omställningsriskerna att vara högre, medan de fysiska riskerna i detta scenario kommer att vara lägre. I scenariot med höga utsläpp och en global uppvärmning på över 4 °C är förhållandet det omvända. Det finns en stor osäkerhet kring hur klimatrisker och klimatomöjligheter kommer att påverka AF framöver och identifierade risker och möjligheter kopplade till utvalda scenarier innebär inte nödvändigtvis att de kommer att bli verklighet. AF kommer framöver att arbeta vidare med användningen av scenarier i klimatrelaterat risk- och strategiarbete och hur vår riskexponering kan komma att förändras framöver.

Riskhantering

Klimatrisk kan delas in i fysisk risk och omställningsrisk. Fysisk risk är förknippad med klimat- och väderrelaterade händelser som värmeböljor, torra, översvämningar

och stormar och uppstår för att det finns en osäkerhet kring vad framtida klimatförändringar innebär. Extrema väderhändelser kan potentiellt leda till stora ekonomiska förluster och minska värdet på tillgångar. Fysisk risk kan delas in i akut och kronisk risk. Akuta risker är extrema väderhändelser som har omedelbara effekter och kan ge störningar i leveranskedjan. Kronisk risk kan vara permanenta förändringar som leder till permanenta temperaturförändringar eller stigande havsnivåer. Omställningsrisk uppstår i samband med omställningen till ett samhälle med låga utsläpp. Omställningsrisk uppstår eftersom det finns osäkerhet kopplad till den framtida samhällsutvecklingen, bland annat vad gäller klimatpolitik och teknikutveckling. Förutom olika typer av klimatrisker finns det många möjligheter förknippade med klimatförändringen och klimatpolitiken, som resurseffektivisering och utveckling av klimat- och miljövänliga produkter och tjänster.

► AF:s process för att identifiera och bedöma klimatrisker

Vid genomförandet av klimatriskanalysen inom AF har koncernledningen, med styrelsens godkännande och med hjälp av representanter från AF:s affärsenheter, bedömt fysiska risker och omställningsrisker. På samma sätt har vi bedömt möjligheter kopplade till resurseffektivitet, energikällor, produkter och tjänster, marknad och motståndskraft. I arbetet med att identifiera väsentliga klimatrisker och klimatomöjligheter har en bedömning gjorts av sannolikheten för att riskerna och möjligheterna ska inträffa givet två olika ytterkantsscenarioer och vilka ekonomiska konsekvenser detta kommer att innebära för AF. AF har utgått från samma tröskelvärden som används för att bedöma den finansiella väsentligheten i årsredovisningen vid bedömning av klimatrisker och klimatomöjligheter.

► AF:s processer för hantering av klimatrisker och klimatomöjligheter

I AF:s systematiska arbete med riskhantering i projekten ingår även uppföljning av klimatrelaterade risker. Identifierade risker ligger till grund för att införa nödvändiga riskreducerande åtgärder för koncernen som helhet och i det enskilda projektet vid behov. Att ta vara på möjligheter som ger lönsamhet är en del av vår kultur, och vi är beroende av innovativa lösningar för att hantera klimatrisker och klimatomöjligheter. I följande avsnitt ger vi en mer detaljerad beskrivning av hur identifierade väsentliga klimatrisker hanteras inom AF. Se referenser i tabellen ovan för mer information om hur AF följer upp identifierade klimatomöjligheter.

F1.1 Akut risk

Oftare förekommande och allvarliga extrema väderförhållanden, som nederbörd och översvämningar, kan leda till ökad oförutsägbarhet och ökad olycksrisk, särskilt inom anläggningsverksamheten. Sådana extrema väderhändelser kan också innebära operativa utmaningar och störningar i vår leveranskedja. Detta ökar därför risken för oförutsedda kostnader i samband med genomförandet av våra projekt, till exempel i samband med ökade priser, logistiska utmaningar eller skador på eget kontraktarbete eller material. AF genomför och dokumenterar en kartläggning och analys av HMS-risker i alla projekt och detta inkluderar även akuta klimatrisker.

F2.1 Kronisk risk

Permanent temperaturförändringar, havsnivåhöjning och förändrade nederbördsmonster kan på sikt förändra AF:s produktionskapacitet till följd av potentiellt förlängd byggtid och fler hinder i vår projektutveckling. Under de kommande åren kommer AF att arbeta för att öka förståelsen för och påverkan på vår affärsmodell, bland annat genom att vidareutveckla våra scenarionalyser

TYP	BESKRIVNING AV RISKER	POTENTIELL EKONOMISK KONSEKvens	EKONOMISK EFFEKT – SCENARIO MED LÅGA UTSLÄPP			EKONOMISK EFFEKT – SCENARIO MED HÖGA UTSLÄPP			AF:s uppföljning av risk
			Kort (1–3 år)	Medellång (3–10 år)	Lång (>10 år)	Kort (1–3 år)	Medellång (3–10 år)	Lång (>10 år)	
FYSISK RISK	Akut	Oftare förekommande och allvarliga extremväder kan orsaka: – Störningar i leveranskedjan – Operativa utmaningar – Ökad olycksrisk							► Se avsnitt F1.1.
	Kronisk	Permanent temperaturförändringar, havsnivåhöjning och förändrade nederbördsmonster kan förändra AF:s produktionskapacitet							► Se avsnitt F2.1.
OMSTÄLLNINGSRISK	Politiska och lagstiftningsrelaterade/rättsliga	Oförutsägbara ram- och avtalsvillkor							► Se avsnitt O1.1
		Ökat pris kopplat till CO ₂ -utsläpp							► Se avsnitt O1.2
		Risk för tvister och stämningar kopplad till oprövade lösningar och byggmetoder, eller bristfällig uppfyllelse av klimat- och miljökrav i våra projekt							► Se avsnitt O1.3
		Utökad redovisningsomfattning på koncern- och projektnivå							► Se avsnitt O1.4
	Marknad	Förändrad efterfrågan på klimat- och miljövänliga produkter och tjänster i vår bransch							► Se avsnitt O2.1
		Högre priser på AF:s insatsvaror när våra leverantörer möter allt högre kostnader kopplade till energiförbrukning och klimat- och miljökrav							► Se avsnitt O2.2
	Teknik	Begränsad tillgång till nödvändig teknik, material och maskiner för att möta klimat- och miljökrav från kunden							► Se avsnitt O3.1.
		Införande och utveckling av ny teknik							► Se avsnitt O3.2
	Renommé	Förändrat kundbeteende och minskad efterfrågan på produkter och tjänster på grund av dåligt anseende om vi inte klarar att ställa om							► Se avsnitt O4.1
		Arbetsgivarens attraktivitet kopplat till klimatrelaterade faktorer och AF:s omställningsförmåga							► Se avsnitt O4.2

för att möta potentiellt förändrade krav och behov av nödvändiga åtgärder.

O1.1 Oförutsägbara ram- och avtalsvillkor

Myndigheterna i Norge har ställt upp ambitiösa mål som påverkar vår bransch, men det råder idag stor osäkerhet och stora geografiska variationer när det gäller faktiska förändringar i de krav som vår projektverksamhet kommer att möta. Branschen präglas därför av osäkerhet och risk kopplad till framtida ramvillkor. AF har mycket hög kompetens och erfarenhet när det gäller krävande ramvillkor och utformning av avtalsunderlag, vilket gör att AF står väl rustat för att möta den framtida utvecklingen av ramvillkoren.

O1.2 Högre pris kopplat till CO₂-utsläpp

Den norska regeringen föreslår att avgiften på utsläpp av växthusgaser höjs med en kontinuerlig upptrappning fram till 2030. Bygg- och anläggningsbranschen står för en betydande del av Norges totala utsläpp av växthusgaser, och höjda CO₂-avgifter har därför identifierats som en finansiell klimatrisk för AF. Förutom höjda CO₂-avgifter föreslås även andra prismetanismer för att öka kostnaderna för utsläpp av växthusgaser. AF har som mål

att halvera de relativa utsläppen av växthusgaser till 2030 och arbetar med flera åtgärder för att nå dessa mål. Se avsnitt ”Utsläpp av växthusgaser och energiförbrukning” på sidorna 10–13 för mer information om hur AF arbetar för att minska utsläppen av växthusgaser.

O1.3 Tvister och stämningar

Ökade krav, oprövade lösningar och nya avtalsformer kopplade till klimatrelaterade frågor kan leda till nya, otydliga eller komplexa ansvarsförhållanden vad avser företagets verksamhet och tjänster. Komplexa eller oprövade innovativa lösningar och byggmetoder kan medföra oförutsedda kostnader till följd av att de inte uppfyller kundernas krav. Dessutom kan bristfällig uppfyllelse av klimat- och miljökrav i våra projekt leda till böter från våra kunder om de inte uppnås. Betydande klimat- och miljökrav följs upp som en del av den löpande projektuppföljningen och AF Gruppens riskhanteringsmetodik.

O1.4 Utvidgning av redovisningens omfattning

Lagstiftningen kring hållbarhetsredovisning förändras snabbt och EU:s hållbarhetsdirektiv innebär att finansiell redovisning likställs med hållbarhetsredovisning. Detta

medför att mer tid och fler resurser tas i anspråk på koncernnivå och att rapporteringen för våra projekt ökar i omfattning. Utöver detta ser vi också att vi lägger mer tid på dokumentation och rapportering för enskilda projekt kopplat till krav från våra kunder och för att uppfylla olika klimat- och miljöcertifieringar. AF arbetar med att utveckla innovativa lösningar för att säkerställa redovisning av hållbarhetsdata på ett effektivt och värdeskapande sätt. Under de senaste åren har AF också lagt mycket tid på intern kompetenshöjning och att attrahera relevant kompetens i rekryteringsprocesser.

O2.1 Framtida klimat- och miljökrav

Lagkraven för att klassa något som klimat- och miljövänliga produkter och tjänster skärps hela tiden. Det finns risk för minskad omsättning om AF inte klarar att ställa om för att möta framtida klimat- och miljökrav. AF har lång erfarenhet av projekt där det ställs omfattande miljökrav och har god kunskap om hur processer, materialval och driftlösningar påverkar klimatet och miljön. Dessutom har AF god kompetens inom klimat- och miljörelaterad certifieringskompetens, till exempel certifieringsverktygen BREEAM och Miljöbyggnad. Under 2023 genomfördes ett pilotprojekt i regi av Nye

Veier, AF Gruppen och Norconsult som visar hur norskt vägbyggande måste uppfylla strikta kriterier för att klara screeningkriterier i enlighet med EU:s taxonomi. Det här är ett exempel på ett projekt som ger AF användbar kunskap om hur vi kan möta allt striktare klimat- och miljökrav. AF:s sammansatta kompetens gör att vi kan ta oss an de mest krävande uppdrag och vår omställningsförmåga och handlingskraft ger oss goda förutsättningar att möta framtida krav och förväntningar.

O2.2 Högre pris på AF:s insatsvaror

Precis som AF upplever våra leverantörer och underentreprenörer ökade kostnader kopplade till energiförbrukning och utsläpp av växthusgaser. Det kan bidra till högre priser på insatsvaror i AF:s projekt. Inom AF arbetar vi nära byggherrar, leverantörer och underentreprenörer för att välja bra lösningar för våra projekt. Vi ska dela med oss av vår kunskap när det gäller att uppfylla klimat- och miljökrav, samtidigt som vi ska vägleda våra kunder och leverantörer att välja alternativ som också är lönsamma ur ett kostnadsperspektiv och praktiskt genomförbara.

O3.1 Tillgång till insatsvaror

Omställningen till ett samhälle med låga utsläpp är beroende av att ha tillgång till rätt insatsvaror. Fossilfri anläggningsdrift minskar utsläppen av växthusgaser, samtidigt som det förutsätter tillgång till rätt maskiner. Ökad efterfrågan på eldrivna anläggningsmaskiner, klimat- och miljövänliga material och andra insatsvaror ökar därför risken kopplad till tillgång till sådan utrustning. Dessutom finns det stora geografiska variationer, både vad gäller laddningsmöjligheter och tillgång till material, utrustning och maskiner med låg klimat- och miljöpåverkan. Det goda samarbetet AF har med byggherrar, leverantörer och underentreprenörer kommer därför att vara mycket viktigt för AF i den gröna omställningen.

O3.2 Ny teknik

Införandet och utvecklingen av ny teknik kan bidra till att lösa en rad klimat- och miljörelaterade frågor och kommer att spela en viktig roll i omställningen till ett samhälle med låga utsläpp. Samtidigt kan införandet av ny teknik medföra ökade uppstartskostnader och oväntade kostnader kopplade till oprövad teknik. AF ska vara en drivande kraft för innovativa lösningar framöver, med stort fokus på kostnads-nyttanalyser för att säkerställa att ny teknik introduceras i rätt tid och i rätt projekt.

O4.1 Förändrat kundbeteende

Det ställs allt högre krav på hållbara produkter och tjänster. Bygg-, anläggnings- och fastighetssektorerna har tillsammans en betydande påverkan på klimat och miljö. De ständigt ökande kraven och förväntningarna från våra intressenter kan påverka efterfrågan om AF inte klarar att ställa om. Det finns därför en risk för minskad efterfrågan kopplad till vår projektverksamhet om AF inte uppfyller framtida klimat- och miljökrav. AF:s klimat- och miljökompetens gör att vi kan se möjligheter och även föreslå andra lösningar i projektet som kan ge besparingar. I kombination med en god dialog med våra kunder kommer detta att minska risken för lägre efterfrågan. Tidigt deltagande av entreprenören och ett nära samspel både före och under utvecklingen ger bäst förutsättningar för miljövänliga bygg- och anläggningsprojekt.

O4.2 Arbetsgivarens attraktivitet

AF:s konkurrenskraft är beroende av medarbetarna och det pågår en kamp om de bästa medarbetarna på de marknader där vi verkar. Om AF inte bidrar till den gröna omställningen, eller om vi inte klarar att kommunicera vårt bidrag till viktiga intressenter, kan det leda till ett försämrat anseende och attraktivitet som arbetsgivare. AF har identifierat attraktiviteten som arbetsgivare som både en klimatrisk och klimatmöjlighet. Samtidigt som vår bransch har stor klimat- och miljöpåverkan finns det också stora möjligheter att vara med och påverka branschen i rätt riktning och mot den gröna omställningen. AF vill utmanas av nyfikna studenter och nya och befintliga arbetstagare som ska vara med och forma branschen i framtiden, samtidigt som vi ska rekrytera, utveckla och behålla rätt personer med rätt

kompetens. Vi ska vara Nordens nyfikenaste företagare och utmana det beständiga. Ett kontinuerligt fokus för AF är operationalisering av vår strategi inom klimat och miljö. Samtidigt är det viktigt för AF att arbeta aktivt med att utveckla vår hållbarhetsredovisning för att säkerställa en transparent och ändamålsenlig kommunikation kring AF:s klimatarbete och goda exempel på hur den enskilde medarbetaren kan bidra. På så sätt ser vi till att attraktiviteten som arbetsgivare blir vår största möjlighet.

► Integration av AF:s processer för att identifiera, bedöma och hantera klimatrisker i AF:s övergripande riskhantering

Den riskbedömning som redan har införts inom hela koncernen används på samma sätt för att identifiera och bedöma klimatrisker. Se mer information om riskhantering inom AF på sidorna 18–19 i AF Gruppens årsredovisning 2023.

Mål och metoder

► De metoder som AF använder för att bedöma klimatrisker och klimatmöjligheter kopplat till uppföljning av strategi och riskhanteringsprocesser

Se information som svar på efterfrågad information från TCFD om metod i avsnittet ”Utsläpp av växthusgaser och energianvändning” på sidorna 10–13 och ”Resurseffektivitet och cirkularitet” på sidorna 8–9.

► AF:s klimatredovisning och utsläppskategorier vi redovisar (scope 1, 2 och 3)

AF:s klimatredovisning och rapportering om scope 1, scope 2 och väsentliga scope 3-kategorier och relaterade riskfaktorer. AF rapporterar in en klimatredovisning baserad på GHG-protokollet. Se avsnittet ”Utsläpp av växthusgaser och energianvändning” på sidorna 10–13.

► AF:s mål för hantering av klimatrisker och klimatmöjligheter samt målluppfyllelse

AF har som mål att halvera de relativa utsläppen av växthusgaser till 2030 för scope 1- och scope 2-utsläpp, jämfört med basåret 2020. Dessutom har vi satt upp mål relaterade till resurseffektivitet och cirkularitet. För att nå våra långsiktiga klimat- och miljöambitioner har vi tre prioriterade fokusområden inom klimat och miljö:

- Klimat- och miljövänliga produkter och tjänster
- Utsläpp av växthusgaser och energianvändning
- Resurseffektivitet och cirkulär ekonomi.

Se ytterligare information om våra mål och målluppfyllelse i avsnittet ”Utsläpp av växthusgaser och energianvändning” på sidorna 10–13 och ”Resurseffektivitet och cirkularitet” på sidorna 8–9.

EU:s TAXONOMI

EU:s taxonomi är en del av "EU:s gröna giv", en tillväxtstrategi som syftar till att göra Europa till världens första klimatneutrala region senast år 2050.

Taxonomin är ett klassificeringssystem som definierar vad en hållbar verksamhet är. Syftet är att öka investeringar i hållbara lösningar och hantera ekonomiska risker som beror på klimatförändringarna. Taxonomin ska även förhindra greenwashing genom att ha ett gemensamt system för vad som kan kallas hållbart. Den 1 januari 2023 trädde lagen om hållbar finansiering, som implementerar EU:s taxonomiförordning ((EU) 2020/852) i norsk rätt, i kraft.

I EU:s taxonomi för hållbara verksamheter omfattas en verksamhet av taxonomin ("taxonomy eligible") om den finns med på listan över verksamheter som EU har definierat som potentiellt hållbara. De sektorer som hittills har prioriterats i taxonomin är sektorer och verksamheter där EU har bedömt att det finns stor potential att bidra till att minska utsläppen och negativ miljöpåverkan. Bland dessa sektorer finns anläggning-, bygg- och fastighetsbranschen.

En verksamhet är taxonomiförenlig ("taxonomy aligned") om den på ett väsentligt sätt bidrar till minst ett av EU:s sex definierade klimat- och miljömål, inte orsakar betydande skada för de andra klimat- och miljömålen och verksamheten uppfyller minimikrav för sociala frågor och styrningsfrågor.

För räkenskapsåret 2023 redovisar AF Gruppen för första gången taxonomiförenliga verksamheter och inte bara verksamheter som omfattas av taxonomin.

EU:S KLIMAT- OCH MILJÖMÅL

1. Begränsning av klimatförändringar
2. Klimatanpassningar
3. Hållbar användning och skydd av vatten- och havsresurser
4. Omställning till cirkulär ekonomi
5. Förebyggande och motverkande av föroreningar
6. Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

Det senare har tidigare rapporterats på frivillig basis. Mer än 80 procent av AF:s rörelseintäkter omfattas av EU:s taxonomi, fördelat på drygt 20 verksamheter. Drygt 10 procent av rörelseintäkterna bedöms vara taxonomiförenliga. De taxonomiförenliga verksamheterna är kopplade till klimatmål 1 Begränsning av klimatförändringar, klimatmål 4 Cirkulär ekonomi och klimatmål 5 Föroreningar. Taxonomiförenliga projekt är kopplade till rivning, energibesparande projekt, vissa bostadsprojekt och vissa större anläggningsprojekt.

BEDÖMNING AV PROJEKT ENLIGT EU:S TAXONOMI

	Andel av rörelseintäkter/ Totala rörelseintäkter		Andel av rörelsekostnader/ Totala rörelsekostnader		Andel av investeringar/ Totala investeringar	
	Taxonomiförenlig verksamhet per klimatmål	Verksamhet som omfattas av taxonomin per klimatmål	Taxonomiförenlig verksamhet per klimatmål	Verksamhet som omfattas av taxonomin per klimatmål	Taxonomiförenlig verksamhet per klimatmål	Verksamhet som omfattas av taxonomin per klimatmål
Begränsa klimatförändringarna (CCM)	9,3 %	66,7 %	16,1 %	58,4 %	33,9 %	42,6 %
Klimatanpassningar (CCA)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	58,4 %	0,0 %	42,6 %
Vatten och marina resurser (WTR)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Cirkulär ekonomi (CE)	3,8 %	64,9 %	5,5 %	56,9 %	4,7 %	29,0 %
Föreningar (PPC)	0,4 %	0,0 %	0,3 %	0,0 %	0,5 %	0,0 %
Ekosystem (BIO)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

REDOVISNINGSPRINCIPER, FÖRUTSÄTTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Redovisning i enlighet med EU:s taxonomi följer koncernens struktur för finansiell redovisning. Bedömningar görs av projektorganisationerna som känner projekten bäst, med kvalitetssäkring på koncernnivå för att säkerställa enhetlighet. Alla projekt bedöms individuellt för att identifiera verksamheter som omfattas av taxonomin och som är taxonomiförenliga, med några få undantag där en portföljbedömning av jämförbara projekt har genomförts.

Det finns fortfarande oklarheter i taxomiregelverket och formuleringar som förutsätter tolkning och användning av uppskattningar. Det finns därför en risk att AF har uppfattat formuleringar och krav i taxonomin annorlunda än andra aktörer. I de fall AF anser att formuleringar eller kriterier kan förstås på flera sätt har vi efter bästa förmåga använt befintliga riktlinjer och rimlighetsbedömningar utifrån syftet med EU:s taxonomi. Uppdateringar av EU-reglerna eller relevant vägledning från norska myndigheter kan leda till förändringar i AF:s redovisning kommande år, både när det gäller taxonomins omfattning och taxonomiförenligheten.

Nyckeltal

AF redovisar nyckeltalen rörelseresultat, rörelseutgifter (OpEx) och kapitalutgifter (CapEx). Syftet med KPI:erna rörelsekostnader och kapitalutgifter är att fånga upp investeringar som bidrar till hållbar aktivitet och omställning i ett företag. På sidorna 26–31 presenteras de centrala nyckeltalen enligt mallarna i bilaga II till den delegerade akten om upplysningar. Eftersom det är första året som AF redovisar taxonomiförenlighet presenteras inga jämförelsesiffror i tabellen. Eftersom AF inte bedriver verksamhet med koppling till naturgas och kärnkraft (punkterna 4.26–4.31) använder vi inte de särskilda mål som införts för dessa verksamheter.

Rörelseintäkter i taxonomin motsvarar rörelseintäkter enligt IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder.

Se not 2 Väsentliga redovisningsprinciper, not 4 Segmentsinformation och not 6 Rörelseintäkter och

övriga intäkter i koncernredovisningen för ytterligare information om rörelseintäkter.

Rörelsekostnader enligt EU-taxonomin är inte kopplade till en IFRS-definition på samma sätt som rörelseintäkter, utan är begränsade till kostnader för underhåll och reparation av materiella anläggningstillgångar som är väsentliga för att bedriva verksamhet som omfattas av taxonomin. För AF Gruppen handlar det om kostnader för kortfristiga leasingavtal som inte aktiveras i balansräkningen samt kostnader för reparation, underhåll och rengöring av anläggningstillgångar bokförda i balansräkningen.

I AF Gruppens investeringar ingår investeringar i egna och hyrda byggnader, produktionsanläggningar, maskiner och inventarier enligt IAS 16 Materiella anläggningstillgångar och IFRS 16 Leasingavtal samt immateriella tillgångar enligt IAS 38. Eventuella tillgångar från rörelseförvärv i dessa kategorier ingår också. Goodwill ingår inte eftersom det inte definieras som immateriella tillgångar enligt IAS 38.

Maskiner inom AF Gruppen kan användas i flera olika projekt under sin livstid. Det är därför svårt att hänföra kapitalutgifter och rörelsekostnader som är kopplade till dessa maskiner till verksamheter på ett korrekt sätt. En fördelning av investeringar och rörelsekostnader kopplade till maskinparken har därför gjorts baserat på en fördelningsnyckel beräknad på fördelade rörelseintäkter. Fördelningsnyckeln beräknas per bolag eller per underkoncern, beroende på vad som är ändamålsenligt.

Bedömning av om verksamhet omfattas av taxonomin

Klassificeringen av AF:s projekt har genomförts genom att titta på definitionen av taxonomins olika verksamheter, med vägledning av tillhörande NACE-koder. Projekten delas inte upp när de placeras i verksamheter där detta kan ligga under två olika verksamheter. Om ett projekt till exempel är en kombination av renovering och nybyggnation har en bedömning gjorts av vilken verksamhet projektet bidrar mest till, och hela projektet klassas då som denna verksamhet. Bland de väsentliga tolkningarna och antaganden som gjorts av AF i samband

med bedömningen av vilka verksamheter som omfattas av taxonomin kan följande nämnas:

CCM 7.1/CE 7.1 Uppförande av nybyggnation

Alla projekt som bidrar till en nybyggnation, från markentreprenör till totalentreprenör, ingår i verksamheten om de inte passar in i en mindre och mer specifik verksamhet. Det innebär att även om AF endast har ett underleverantörsavtal på en nybyggnation så räknas projektet som "uppförande av nybyggnation".

CCM 7.2/CE7.2 Renovering av byggnader

I beskrivningen av denna verksamhet saknar AF en tydlig åtskillnad mellan renovering och underhåll. AF har därför gjort en uppskattning i projekten av vad som är renovering och vad som är underhåll. AF Gruppen inkluderar inte projekt som bedöms som underhåll i denna verksamhet.

CCM 6.15/CCA 6.15 Infrastruktur som möjliggör (koldioxidsnäla)

transporter på väg och i kollektivtrafik

Vår tolkning är att CCM 6.15 endast gäller för vägbyggen som är avsedda för koldioxidsnäla transporter. Vägbyggen inom AF ingår därför inte i denna verksamhet då de vägar vi bygger, med vissa undantag, inte är avsedda enbart för koldioxidsnäla transporter. För CCA 6.15, vägbyggen som inte nödvändigtvis är avsedda för koldioxidsnäla transporter, omfattas inte rörelseintäkter av taxonomin, eftersom detta inte definieras som en möjliggörande verksamhet i taxonomin. Verksamheter som inte definieras som möjliggörande ("enabling") kan inte inkludera rörelseintäkter.

Som en följd av dessa tolkningar bedöms att knappt 20 procent av AF:s rörelseintäkter inte omfattas av taxonomin under 2023. Det rör sig främst om rörelseintäkter kopplade till vägprojekt, samt underhålls- och serviceavtal och andra mindre underhållsprojekt som vi inte har klassificerat som renovering av byggnader. Bland verksamheter som omfattas av taxonomin utgör projekt som klassificeras som nybyggnation den största andelen.

Det faktum att en verksamhet inte omfattas av taxonomin idag betyder inte nödvändigtvis att den är skadlig för miljön eller inte är hållbar. Taxonomin kommer att utvecklas under de kommande åren och fler nya verksamheter förväntas tillkomma liksom skärpta krav i befintliga verksamheter. Ett exempel på projekt inom AF som bidrar till den gröna omställningen, men som inte omfattas av taxonomin, är katodiskt skydd av byggnader och andra konstruktioner som resulterar i en längre livslängd för befintlig infrastruktur och byggnader. Projekten bidrar till att undvika nybyggnation med tillhörande höga utsläpp av växthusgaser.

Bedömning av taxonomiförenlighet

AF har många projekt som omfattas av taxonomin. I många fall är det ett tidskrävande arbete att bedöma om ett enskilt projekt uppfyller taxonomikriterierna. De största projekten och projekt som har störst sannolikhet att vara taxonomiförenliga har därför prioriterats under 2023 när det gäller bedömningar mot taxonomikriterier.

De flesta av AF:s projekt har en löptid på flera år. Därmed kan projekt som inte hade slutförts i slutet av 2023 ännu inte ha uppnått och dokumenterat att alla taxonomikriterier har uppfyllts. Om vi bedömer att projektet med största sannolikhet kommer att ha uppfyllt de nödvändiga kriterierna i slutet av projektet bedöms projektet vara taxonomiförenligt.

Alla verksamheter omfattas av kravet att "inte orsaka betydande skada", vilket innebär att en klimatriskanalys måste genomföras enligt EU-taxonomin bilaga A. Det finns ett tolkningsutrymme om vad klimatriskanalysen ska bedöma – om det är AF:s process och/eller den produkt som tillverkas. AF har som princip bedömt att vi analyserar AF:s process i relation till potentiella klimatrisker i projekten.

AF har idag få bostadsprojekt som anses vara taxonomiförenliga. Andelen taxonomiförenliga byggnader förväntas öka under de kommande åren, både för att kriterierna för förenlighet blir tydligare och för att vi förväntar oss en ökad grad av efterfrågan och beställning från våra kunder.

AF Gruppens verksamheter som omfattas av taxonomin		
SEKTOR: ENERGI		
CCM 4.1	Produktion av el från solcellsteknik	AF genomför projekt kopplad till utbyggnad av solcellsparkar.
CCM 4.3	Produktion av el från vindkraft	AF utför projekt kopplade till markarbeten och fundamentering av land-baserade vindkraftverk samt tekniska lösningar och utrustningsleveranser till havsbaserade vindkraftverk.
CCM 4.9	Överföring och distribution av el	AF bygger infrastruktur som möjliggör överföring och distribution av el. Detta inkluderar tunnlar, dräneringsarbeten samt fundament och uppförande av master.
CCM 4.15	Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla	AF har många projekt som är klassificerade i denna kategori kopplade till rörsystem som transporterar fjärrvärme och fjärrkyla till byggnader.
CCM 4.16	Installation och drift av elektriska värmepumpar	AF tillhandahåller tjänster kopplade till löpande drift av energicentraler. Installation av energicentralerna klassificeras under verksamhet 7.6 Installation, underhåll och reparation av förnybar energiteknik.
CCM 4.22	Produktion av värme/kyla från geotermisk energi	Projekt kopplat till produktion av värme/kyla i hamn.
SEKTOR: VATTEN, AVLOPP OCH AVFALLSHANTERING		
CCM 5.1	Byggnation, utbyggnad och drift av anläggningar för uppsamling, rening och distribution av vatten	En väsentlig verksamhet inom AF är projekt kopplade till att bygga och bygga ut befintliga anläggningar för uppsamling, rening och distribution av vatten. Det handlar bland annat om spontning och borring av stålärnepålar, betongarbeten vid ett nytt vattenreningsverk, nya tunnlar och rör kopplade till vattenförsörjning och andra nödvändiga arbeten.
CCM 5.2	Förnyelse av system för uppsamling, rening och distribution av vatten	AF har projekt som förnyar system för uppsamling, rening och distribution av vatten så att energianvändningen på anläggningen blir effektivare.
CCM 5.3	Byggnation, utbyggnad och drift av anläggningar för uppsamling och rening av avloppsvatten	AF bygger anläggningar för uppsamling och rening av avloppsvatten.
CCM 5.4	Förnyelse av anläggningar för uppsamling och rening av avloppsvatten	Förnyelse av reningsverk som inte ökar kapaciteten läggs i denna verksamhet.
PPC 2.4	Sanering av förorenade områden och platser	AF har projekt som är kopplade till sanering av förorenade områden där skadliga ämnen tas bort från vatten och/eller mark, eller på annat sätt hanteras för att stoppa negativa effekter på miljön.
CE 2.6	Miljösanering och nedmontering av avvecklade produkter	På AF:s miljöbas i Vats demonteras avvecklade produkter som oljeplattformar och fartyg. Material från dessa installationer saneras och kan säljas vidare och omvandlas till nya produkter.
CE 2.7	Sortering och materialåtervinning av icke-farligt avfall	AF har tre miljöparker som tar emot förorenade massor som annars skulle hamna i deponi, och sanerar dessa. Materialet kan sedan återanvändas. Omsättningen i miljöparkerna hör till denna verksamhet.
CCM 5.9	Återvinning av icke-farligt avfall	AF genomför projekt som rör återvinningsanläggningar för icke-farligt avfall.
SEKTOR: TRANSPORT		
CCM 6.5	Transport med motorcyklar, personbilar och lätta nyttofordon	AF har tjänstebilar som är relevanta att bedöma mot kriterierna som är kopplade till kapitalutgifter och rörelseutgifter.
CCM 6.12	Anpassning av havs- och kusttransportfartyg för gods och passagerare	AF levererar utrustning och tjänster inom energieffektivisering och elektrifiering av sjö- och kusttransportfartyg. AF:s del av leveransen är till stor del kopplad till HVAC-utrustning ombord och laddstationer på land.
CCM 6.13	Infrastruktur för personlig mobilitet och cykellogistik	AF bygger infrastruktur avsedd för fotgängare och cyklister med särskilt fokus på personlig mobilitet. En stor del av projekten handlar om att bygga broar för personlig mobilitet. Om en gång- och cykelväg är en del av ett större vägprojekt omfattas den inte av taxonomin.
CCM 6.14	Infrastruktur för rälstransporter	Infrastruktur för rälstransporter omfattar byggande, modernisering och underhåll av stationer, broar och järnvägsspår för tåg och tunnelbanor.
CCM 6.15	Infrastruktur som möjliggör koldioxidnäla transporter på väg och med kollektivtrafik	AF har projekt där vi bygger vägar som är avsedda för kollektivtrafik. Infrastruktur som byggs där kollektivtrafiken förekommer bredvid annan trafik ingår inte i denna verksamhet och ingår inte heller som AF-verksamheter som omfattas av taxonomin.

AF Gruppens verksamheter som omfattas av taxonomin		
CCM 6.16	Infrastruktur som möjliggör koldioxidnäla transporter på vatten	AF anpassar hamnar så att man möjliggör koldioxidnäla transporter på vatten, till exempel genom att installera laddningsstationer för färjor och expressbåtar.
SEKTOR: BYGG OCH PROJEKTUTVECKLING		
CCM 7.1	Uppförande av nya byggnader	AF:s huvudsakliga verksamhet är nybyggnation av både bostäder och kommersiella lokaler. Verksamheter som ingår är projekt från markarbeten för byggnader, underentreprenader, huvudentreprenader och totalentreprenader i samband med nybyggnationer, om dessa inte hör till andra mer specifika verksamheter.
CCM 7.2	Renovering av byggnader	Renovering av byggnader är den näst största verksamheten inom AF. Detta inkluderar renovering av både bostäder och kommersiella lokaler. En avgränsning har gjorts baserat på en uppskattning av vad som kan betraktas som renovering och vad som kan betraktas som underhåll.
CE 3.3	Rivning av byggnader och andra konstruktioner och kassering av material	AF river byggnader och andra konstruktioner, till exempel där byggnader måste rivas när nya byggnader ska byggas.
CE 3.5	Användning av betong i anläggningsprojekt	AF utför betongarbeten i flera anläggningsprojekt kopplat till byggnation av nya broar och tunnlar. Användning av betong i bostadsprojekt klassificeras under CCM 7.1 Uppförande av nya byggnader.
CCM 7.3	Installation, underhåll och reparation av energieffektiviserande utrustning	AF genomför projekt kopplade till installation av energieffektiviserande utrustning i byggnader. Det handlar bland annat om att byta till energieffektiva fönster och dörrar och installera energieffektiv ventilations- och HVAC-utrustning.
CCM 7.6	Installation, underhåll och reparation av förnybar energiteknik	AF:s projekt som klassificeras i denna kategori avser installation av solceller i anslutning till byggnader och byggnation av energicentraler för värme och kyla i byggnader med hjälp av förnybara energikällor. Det finns också projekt relaterade till underhåll och reparation på vindkraftsparkar.
CCM 7.7	Förvärv och ägande av byggnader	AF har ett antal kontorslokaler och produktionsanläggningar som är relevanta för en bedömning mot kriterierna kopplat till kapitalutgifter och rörelseutgifter
SEKTOR: PROFESSIONELLA TJÄNSTER		
CCM 9.3	Professionella tjänster relaterade till byggnaders energiprestanda	AF utför professionella tjänster där byggnaders energiprestanda granskas och förbättringar föreslås. Detta kan vara i form av projektering i energibesparingsprojekt eller som EPC-kontrakt.

Bedömning av minimikrav för sociala frågor och företagsstyrningsfrågor

AF:s bedömning av minimikrav för sociala frågor och företagsstyrningsfrågor utgår från de riktlinjer som presenteras i ”Final Report on Minimum Guards” som publicerats av Platform on Sustainable Finance. Med utgångspunkt i OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, de åtta ILO-konventionerna om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet och den internationella förklaringen om de mänskliga rättigheterna, definieras i denna rapport fyra huvudkategorier inom vilka ett företag måste dokumentera att det uppfyller minimikraven: mänskliga rättigheter, korruption, beskattning och rättvis

konkurrens. Inom varje huvudkategori finns två kriterier som indikerar att ett företag inte uppfyller minimikraven. Om företaget uppfyller något av dessa kriterier kan de inte säga att de uppfyller minimikraven.

Riktlinjerna i ”Final Report on Minimum Safeguards” överlappar med annan befintlig lagstiftning, exempelvis Åpenhetsloven, och AF:s förhållande till mänskliga rättigheter, arbetsmiljö och andra relevanta frågor som fastställs i Uppförandekoden och Syfte, mål och värderingar. Utifrån en bedömning av dessa kriterier uppfyller AF:s verksamhet minimikraven för sociala frågor och företagsstyrningsfrågor. Mer information om AF:s arbete med sociala frågor och företagsstyrningsfrågor finns på sidorna 32–41.

Rörelseintäkter

Rörelseintäkter	2023			Kriterier för väsentligt bidrag						Kriterier för att inte orsaka betydande skada (DNSH-kriterier)									
	Kod(er) (2)	Rörelseintäkter (3)	Andel rörelseintäkter 2023 (4)	Begränsa klimatförändringarna (5)	Klimatanpassningar (6) ¹⁾	Vatten och marina resurser (7)	Föroreningar (8)	Cirkulär ekonomi (9)	Ekosystem (10)	Begränsa klimatförändringarna (11)	Klimatanpassningar (12)	Vatten och marina resurser (13)	Föroreningar (14)	Cirkulär ekonomi (15)	Ekosystem (16)	Sociala minimikrav (17)	Andel förenliga (A.1) eller kvalificerade (A.2.) rörelseintäkter, 2022 (18)	Möjliggörande av verksamhet (19)	Omställningsverksamhet (20)
Ekonomisk verksamhet (1)		MNOK	%	J; N; Omf. ej	J; N; Omf. ej	J; N; Omf. ej	J; N; Omf. ej	J; N; Omf. ej	J; N; Omf. ej	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N	J/N		E	T
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN (TAXONOMIBEHÖRIGA)																			
A.1 Verksamheter som uppfyller kriterierna i taxonomin (taxonomiförenliga)																			
Produktion av el från vindkraft	CCM 4.3	440	1,4 %	J	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			
Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla	CCM 4.15	658	2,2 %	J	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			
Installation och drift av elektriska värmepumpar	CCM 4.16	28	0,1 %	J	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			
Uppförande, utbyggnad och drift av anläggningar för uppsamling, rening och distribution av vatten	CCM 5.1	1 056	3,5 %	J	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			
Byggnation, utbyggnad och drift av anläggningar för uppsamling och rening av avloppsvatten	CCM 5.3	259	0,8 %	J	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			
Sanering av förorenade områden och platser	PPC 2.4	109	0,4 %	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	Omf. ej	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			
Miljösanering och nedmontering av avvecklade produkter	CE 2.6	228	0,7 %	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			
Sortering och materialåtervinning av icke-farligt avfall	CE 2.7	89	0,3 %	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			
Uppförande av nya byggnader	CCM 7.1/CE 3.1	103	0,3 %	J	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	N	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			
Renovering av byggnader	CCM 7.2/CE 3.2	95	0,3 %	J	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	N	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			T
Rivning av byggnader och andra konstruktioner och kassering av material	CE 3.3	857	2,8 %	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			
Installation, underhåll och reparation av energieffektiverande utrustning	CCM 7.3	124	0,4 %	J	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			E
Installation, underhåll och reparation av förnybar energiteknik	CCM 7.6	54	0,2 %	J	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			E
Professionella tjänster avseende byggnaders energiprestanda	CCM 9.3	30	0,1 %	J	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	Omf. ej	J	J	J	J	J	J	J			E
Rörelseintäkter för verksamheter som uppfyller kriterierna i taxonomin (taxonomiförenliga) A.1		4 129	13,5 %	9,3 %	0 %	0 %	0,4 %	3,8 %	0 %	J	J	J	J	J	J	J			
Varav möjliggörande verksamheter		208	0,7 %	0,7 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	J	J	J	J	J	J	J			E
Varav omställningsverksamheter		95	0,3 %	0,3 %						J	J	J	J	J	J	J			T
A.2 Verksamheter som omfattas och som inte uppfyller kriterierna i taxonomin																			
Produktion av el från solcellsteknik	CCM 4.1	1	0,0 %																
Produktion av el från vindkraft	CCM 4.3	30	0,1 %																
Överföring och distribution av el	CCM 4.9	163	0,5 %																
Distribution av fjärrvärme/fjärrkyla	CCM 4.15	73	0,2 %																
Installation och drift av elektriska värmepumpar	CCM 4.16	23	0,1 %																
Produktion av värme/kyla från geotermisk energi	CCM 4.22	1	0,0 %																
Uppförande, utbyggnad och drift av anläggningar för uppsamling, rening och distribution av vatten	CCM 5.1	48	0,2 %																
Förnyelse av anläggningar för uppsamling, rening och distribution av vatten	CCM 5.2	196	0,6 %																
Byggnation, utbyggnad och drift av anläggningar för uppsamling och rening av avloppsvatten	CCM 5.3	185	0,6 %																
Förnyelse av anläggningar för uppsamling och rening av avloppsvatten	CCM 5.4	26	0,1 %																
Återvinning av icke-farligt avfall	CCM 5.9	5	0,0 %																
Anpassning av havs- och kusttransportfartyg för gods och passagerare	CCM 6.12	29	0,1 %																
Infrastruktur för personlig mobilitet och cykellogistik	CCM 6.13	44	0,1 %																
Infrastruktur för rältransporter	CCM 6.14	250	0,8 %																
Infrastruktur som möjliggör koldioxidnsåla transporter på väg och med kollektivtrafik	CCM 6.15	97	0,3 %																
Infrastruktur som möjliggör koldioxidnsåla transporter på vatten	CCM 6.16	6	0,0 %																
Uppförande av nya byggnader	CCM 7.1/CE 3.1	16 641	54,5 %																
Renovering av byggnader	CCM 7.2/CE 3.2	2 719	8,9 %																
Installation, underhåll och reparation av energieffektiverande utrustning	CCM 7.3	30	0,1 %																
Installation, underhåll och reparation av förnybar energiteknik	CCM 7.6	20	0,1 %																
Rivning av byggnader och andra konstruktioner och kassering av material	CE 3.3	35	0,1 %																
Användning av betong i anläggning	CE 3.5	430	1,4 %																
Rörelseintäkter för verksamheter som omfattas av taxonomin, men inte uppfyller kriterierna (omfattas av taxonomin, inte taxonomiförenliga) A.2		21 054	69,0 %																
A. Totala rörelseintäkter för verksamheter som omfattas av taxonomin (taxonomibehöriga) (A.1+A.2)		25 183	82,5 %																
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN (EJ TAXONOMIBEHÖRIGA)																			
Rörelseintäkter för verksamheter som inte omfattas av taxonomin		5 357	17,5 %																
Totalt		30 530	100,0 %																

¹⁾ Rörelseintäkter definieras endast som taxonomibehöriga eller taxonomiförenliga enligt klimatmål 2 i de fall där verksamheten definieras som möjliggörande för klimatmål 2

SOCIALA VILLKOR

Alla som arbetar för AF ska ha en trygg och säker arbetsplats. Vi ska ha en bra och jämlik arbetsmiljö och ska värna arbetstagarnas rättigheter i enlighet med gällande lagstiftning och internationella mänskliga rättigheter.

Den projektbransch som AF ingår i innebär risker som är knutna till arbetsförhållanden som vi tar på allvar och måste ta hänsyn till:

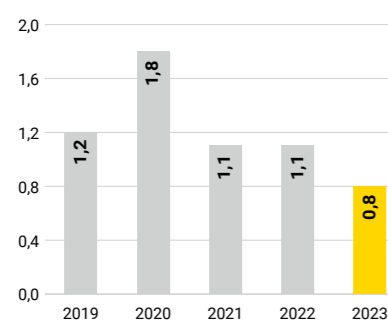
- Det förekommer betydande energinivåer och många hälsofarliga exponeringar, vilket utgör en risk för AF:s medarbetare och anställda hos våra samarbetspartners.
- Anläggning, bygg och industri är traditionellt en mansdominerad bransch där det finns risk för medveten och omedveten könsdiskriminering.
- Stark konkurrens och relativt låga marginaler kan sätta press på medarbetarna att arbeta utöver vad som är försvarbart och önskvärt.
- Inom vissa av de yrkesuppgifter som utförs i våra projekt finns risk för arbetslivskriminalitet och brist på grundläggande rättigheter för arbetstagare. Exempel kan vara svartarbete och utländska arbetstagare som utsätts för social dumpning och oacceptabla arbetsförhållanden.

AF har bestämmelser som syftar till att garantera arbetstagarnas hälsa, säkerhet och rättigheter i arbetsförhållandet.

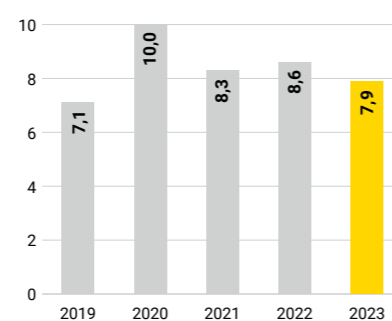
Bestämmelserna gäller både våra egna medarbetare, underentreprenörer och leverantörer i alla våra projekt.

EU:s hållbarhetsdirektiv och de nya kommande standarderna för hållbarhetsredovisning tar också upp redovisning om sociala förhållanden. Baserat på förarbetet i samband med vår dubbla väsentlighetsanalys anses ESRS S1 Egen arbetskraft, ESRS S2 Arbetstagare i värdekedjan och vissa aspekter relaterade till standarden ESRS S3 Berörda lokalsamhällen vara viktiga redovisningsområden. AF:s befintliga redovisning om sociala förhållanden är fortsatt relevant för identifierade redovisningsområden, men ökade krav på detaljerad information innebär att AF:s redovisning om sociala förhållanden kommer att utökas för redovisningsåret 2024.

H1-VÄRDE

H2-VÄRDE

HÄLSA OCH SÄKERHET – ALLA SKA KOMMA HEM ORDENTLIGT

Hos AF skapar vi värden och möjligheter genom projektverksamhet med en kompromisslös inställning till säkerhet och etik. Genom systematiskt HMS-arbete säkerställer vi trygga och hälsofrämjande arbetsförhållanden. Det grundläggande målet är att undvika alla typer av personskador, sjukdom och åkommor som orsakas av arbetet, och i synnerhet att undvika olycksfall i arbetet med allvarliga personskador och hälsoexponering som kan leda till långvarig eller nedsatt funktionsförmåga.

AF förväntar sig samma HMS-standard hos underentreprenörer som i sin egen organisation. Grundtanken i HMS-arbetet är att alla oönskade förhållanden och händelser har en bakomliggande orsak och att de därmed kan undvikas.

Riskhantering

Riskhantering är centralt i det förebyggande HMS-arbetet. AF identifierar, kommunicerar och hanterar HMS-risker som kan leda till arbetsolyckor och försämrad hälsa. I AF minskar vi riskerna till en acceptabel nivå genom barriärhantering där vi använder fysiska och organisatoriska barriärer. Många av AF:s projekt använder nu Clara, ett digitalt system för HMS-riskhantering som utvecklats av stabsresurser inom HMS och Innovation och Digital. Systemet är skräddarsytt för projektverksamhet inom bygg och anläggning och hjälper projekten med effektiv barriärstyrning och intelligent överföring av erfarenheter från tidigare incidenter och olyckor.

Lärande och förbättring

Oönskade händelser och förhållanden som rör HMS ägnas stor uppmärksamhet för att säkerställa lärande och vidareutveckling. Särskilt allvarliga incidenter följs

upp i detalj genom granskningsprocesser där alla nivåer i organisationen involveras. Det grundläggande syftet med granskningen är att upptäcka förbättringsmöjligheter och åtgärder som förhindrar att liknande förhållanden uppstår igen, och erfarenheterna används aktivt i den systematiska riskhanteringen. Viljan till kontinuerlig förbättring är stark i AF, och under 2023 rapporterades 55 089 (50 112) incidenter och förhållanden in. Alla dessa registreras och behandlas i avvikelssystemet Synergy Life eller motsvarande system.

Mätning av prestation

Den viktigaste mätparametern för säkerhetsarbetet inom AF är H1-värdet. H1-värdet definieras som antalet allvarliga personskador och frånvaroskador per miljon utförda arbetstimmar och omfattar våra egna anställda och underentreprenörer som skadar sig under våra projekt. AF:s definition av H1-värdet är något striktare än branschstandard. Vi inkluderar alla personskador som anses vara medicinskt allvarliga, även de som inte leder till frånvaro från arbetet. Skadefrekvensen har uppvisat en positiv utveckling under årens lopp, från ett H1-värde på 20 för den norska verksamheten i början av 90-talet till ett H1-värde på 0,8 (1,1) 2023. Detta motsvarar 17 (24) H1-skador under 2023.

Under 2023 minskade antalet skärskador på händer och fingrar jämfört med 2022, vilket bidrog till att H1- och H2-värdena minskade. Samtidigt visar analyser att så många som 27 av 33 av de allvarligaste skärskadorna på fingrar och händer hade kunnat ligga på en lägre medicinsk allvarlighetsgrad om den skadade personen hade använt handskar med högre skärsmotstånd. Vi arbetar med åtgärder för att förenkla för arbetstagarna att göra bra val när det gäller handskanvändning, så att rätt handske används för rätt ändamål.

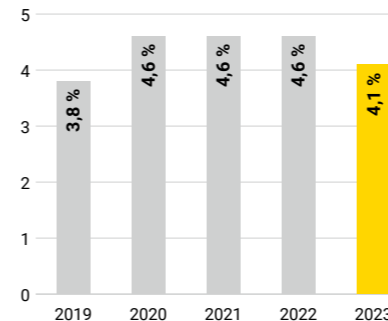
Vid årsskiftet var det två år sedan AF införde krav på hakrem på hjälmar i alla våra projekt. Kravet verkar ha haft effekt och antalet huvudskador som lett till H1- och H2-skador har halverats sedan 2021.

Även om AF:s H1-värde kan anses vara lågt under 2023 påverkas organisationen av de allvarligaste olyckorna. En brand i början av året ledde till allvarliga personskador med bestående men för en anställd hos en underleverantör. Detta påminner oss om vikten av ett bra HMS-arbete, närvarande ledning och efterlevnad av våra system och rutiner inom HMS.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro är en indikator på hälsoarbete, och 2023 låg den på 4,1 procent (4,6 procent). AF Gruppens sjukfrånvaro bedöms vara lägre än genomsnittet för bygg- och anläggningsbranschen. Siffror för bygg- och anläggningsbranschen presenteras av

SJUKFRÅNVARO

Entreprenörsföreningen Bygg och Anlegg (EBA). Den senast redovisade genomsnittliga sjukfrånvaron för branschen var 5,9 procent. Inom AF anser vi dock att sjukfrånvaron fortfarande är för hög. Bakgrunden till det är att vi vet att en del av sjukfrånvaron är arbetsrelaterad och därmed kan påverkas. Vårt systematiska och långsiktiga arbete syftar till att uppnå en ”frisk sjukdomsbild”, utan frånvaro som beror på arbetsförhållanden. Vi förväntar oss en sjukfrånvaro på mindre än 3 procent när målet har nåtts.

Hälsoarbete

Hälsoarbetet är en naturlig del av HMS-arbetet liksom säkerhetsarbetet. AF:s interna företagshälsovård utgör en stark, kompetent och positiv rådgivare inom förebyggande hälsovård. Riskhantering inom hälsa kräver kompetens och kunskap om vilka exponeringar våra medarbetare utsätts för i sitt arbete. För att säkerställa kunskap om aktuella exponeringar och vilka åtgärder som kan förebygga hälsoproblem, har AF hälsokort för de 15 mest aktuella exponeringarna tillgängliga på flera språk.

Under 2023 uppmärksammade vi Världsdagen för psykisk hälsa med möten, kurser och föreläsningar. Psykisk hälsa har länge haft en plats i AF:s kultur och system, men får nu extra fart mot bakgrund av positiva samhällsförändringar med ökat fokus och öppenhet kring ämnet.

Rekommendationen om hakrem har gett resultat

För två år sedan införde AF en stark rekommendation om att använda klätterhjälm med hakrem för att förebygga huvudskador. En genomgång av allvarliga olyckor med huvudskador inom AF visar att användning av hjälm med hakrem i många fall hade kunnat minska konsekvenserna av skador. Hakremmen gör att hjälmen inte faller av. De flesta använder numera industriklätterhjälm, som vi vet skyddar bakhuvudet och sidan

Den fysiska arbetsmiljön i bygg- och anläggningsprojekt kan vara påfrestande för kroppen och ergonomi är därför ett viktigt ämne när AF:s företagshälsovård genomför arbetsmiljöuppföljningar. Analyser för 2023 visar att ’medarbetare inom AF rapporterar en något högre grad av oro jämfört med den nationella nivån i branschen. Baserat på denna erfarenhet kommer vi att arbeta riskbaserat med ergonomi i framtiden.

Beredskap

AF bör vara redo att hantera nödsituationer på alla nivåer inom organisationen. I den övergripande beredskapsplanen inom AF fastställs ramarna för organisering av beredskapen och planer för bolag inom hela AF-familjen. Vi ska vara förberedda på många olika slags krävande situationer, t.ex. allvarliga olycksfall i arbetet, pandemier, dataangrepp och hackning, bedrägerier, terror m.m. I krävande nödsituationer mobiliserar AF en central krisstab som leder det övergripande akutsatsarbetet och som stöder ledningen för projektet och den berörda enheten. Beredskapen kommer alltid att präglas av den rådande riskbilden. Därför har vi under 2023 haft ett ökat fokus på cyberattacker och hackning, samt det instabila säkerhetsläget i Europa.

av huvudet mycket bra. Hjälmar har utvecklats över tid, hela vägen från att i första hand skydda mot fallande föremål, till att idag också erbjuda ett bra skydd vid fallolyckor. Under de två år som gått sedan rekommendationen började gälla har användningen av hjälm med hakrem ökat avsevärt, samtidigt som antalet huvudskador minskat.

ANSTÄNDIGA ARBETSVILLKOR OCH EKONOMISK TILLVÄXT

FN:s mål innebär att skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg, säker och inkluderande arbetsmiljö för alla arbetstagare.

ORDNADE ARBETFÖRHÅLLANDEN – ARBETSMILJÖ OCH ARBETSTAGARES RÄTTIGHETER

AF:s relation till mänskliga rättigheter och arbetsmiljö är inskriven i Uppförandekoden och Syfte – Mål – Värden.

Mänskliga rättigheter och åtgärder mot arbetslivskriminalitet

Bygg- och anläggningsbranschen har en del utmaningar kopplade till mänskliga rättigheter och då särskilt kopplat till arbetstagar rättigheter. Det är viktigt att stora aktörer som AF tar ansvar för att hela värdekedjan följer etiska riktlinjer och grundläggande mänskliga rättigheter. AF har sedan 2009 åtagit sig att följa principerna om mänskliga rättigheter i FN:s Global Compact och har omfattande system på plats för att förhindra att våra projekt blir en brottsplats för arbetslivskriminalitet och brott mot arbetstagarnas rättigheter. Vi ska bara arbeta med kunder och leverantörer som delar vår grundläggande och kompromisslösa inställning till säkerhet och etik. Arbetet med mänskliga rättigheter är förankrat i styrelsen och koncernledningen och fastställs i AF Gruppens uppförandekod.

AF ställer krav på att hela värdekedjan ska uppfylla kraven på grundläggande mänskliga rättigheter och erbjuda anständiga arbetsvillkor. AF Gruppen omfattas av Åpenhetsloven och redovisar i due diligence-bedömningar och konsekvenser för koncernen i årsredovisningen.

Förfrågningar om information som rör AF Gruppens arbete med Åpenhetsloven och due diligence-bedömningar kan skickas till apenhetsloven@afgruppen.no.

Arbete för att främja mänskliga rättigheter och anständiga arbetsvillkor

Inköp av varor och tjänster står för cirka 70 procent av AF:s totala omsättning. AF Gruppens inköp av tjänster utförs i huvudsak av norska och svenska underentreprenörer och AF köper i huvudsak material, verktyg och maskiner från leverantörer i Norge och Sverige. AF ställer krav på att alla underleverantörer och underentreprenörer ska följa alla tillämpliga lagar och förordningar. AF har enligt efter den norska Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett (tillsynsplikt) skyldighet att inrätta system och rutiner

för att säkerställa att löner och arbetsvillkor hos underleverantörer på byggarbetsplatser följer gällande norska allmenngjøringsforskrifter. Leverantörer till projekt inom AF Gruppen måste åta sig att följa våra etiska riktlinjer för hela avtalspyramiden. AF Gruppens leverantörsdeklaration är en obligatorisk avtalsbilaga till inköpsavtal och vi har nolltolerans mot uppförande som strider mot bestämmelserna i denna deklaration. Överträdelser av deklarationen leder till att leverantören spärras, vilket i praktiken innebär att leverantören flaggas och inte släpps in i AF:s projekt.

AF har ett organisatoriskt ansvar för hela avtalspyramiden och vårt seriositetsarbete är riskbaserat och målinriktat. Koncernfunktionen har det övergripande ansvaret för en helhetlig process, men huvuddelen av den dagliga uppföljningen görs och organiseras med inköps- och seriositetsansvariga i linjen. Detta ger projektorganisationen på byggarbetsplatsen ansvaret. Kontroll av underleverantörer på byggarbetsplatsen görs i projekten och koncernfunktionen fungerar som en stödfunktion.

Kontrollrutiner finns för att upptäcka svartarbete, ekonomisk brottslighet och korruption. Kontrollrutinerna omfattar bland annat löpande intern rapportering och uppföljning av inköp av varor från riskländer, inköp av riskprodukter och eventuella inköp från spärrade leverantörer, samt årlig kontroll och kartläggning. Intern rapportering sker löpande i samband med periodrapportering på projekt- och portföljnivå. Kraven i Åpenhetsloven är förankrade i styrdokument, genom en tydlig roll- och ansvarsfördelning på olika organisatoriska nivåer, och integreras i den dagliga verksamheten genom utbildningar, rutiner, inköpsrutiner, avtalsmallar, redovisning, tillsynsplikt, kontroller av projekt och rutiner för visuellblåsning.

AF arbetar både proaktivt och reaktivt för att se till att våra stränga krav följs och tillåter endast två led av underentreprenörer för att få acceptabel transparens. AF använder proaktivt StartBANK och deras riskfilter för att bedöma potentiella leverantörer. AF har också en dedikerad resurs i koncernstaben som arbetar förebyggande med A-krim. AF har en egen spärrgrupp som granskar anmälningar mot leverantörer och kan spärra oseriösa aktörer. När underentreprenörer har godkänts och fått åtkomst till projektet följs de upp genom stickprov och kontroller för att verifiera att verksamheten drivs i enlighet med regler och gällande riktlinjer. De viktigaste verifieringarna vi utför är:

- Kontroll av löne- och arbetsvillkor bland leverantörer, underentreprenörer och bemanningsföretag, både av själva projekten och med hjälp av AF Gruppens rådgivare vad gäller arbetslivskriminalitet.
- Åtkomstkontroll i projekten.

- Interna revisioner som genomförs på alla nivåer i organisationen och inspektioner på plats som utförs på byggarbetsplatsen.
- Säkerhetsrundor som genomförs varje vecka på alla projekt för att säkerställa att arbetsmiljöbestämmelserna följs.
- Krav på HMSREG i allt fler projekt. Detta är ett informationssystem som är utvecklat för att motverka arbetslivskriminalitet och social dumpning.

Om arbetslivskriminalitet upptäcks bland våra underleverantörer klassificeras det som ett rött förhållande och kommer att granskas.

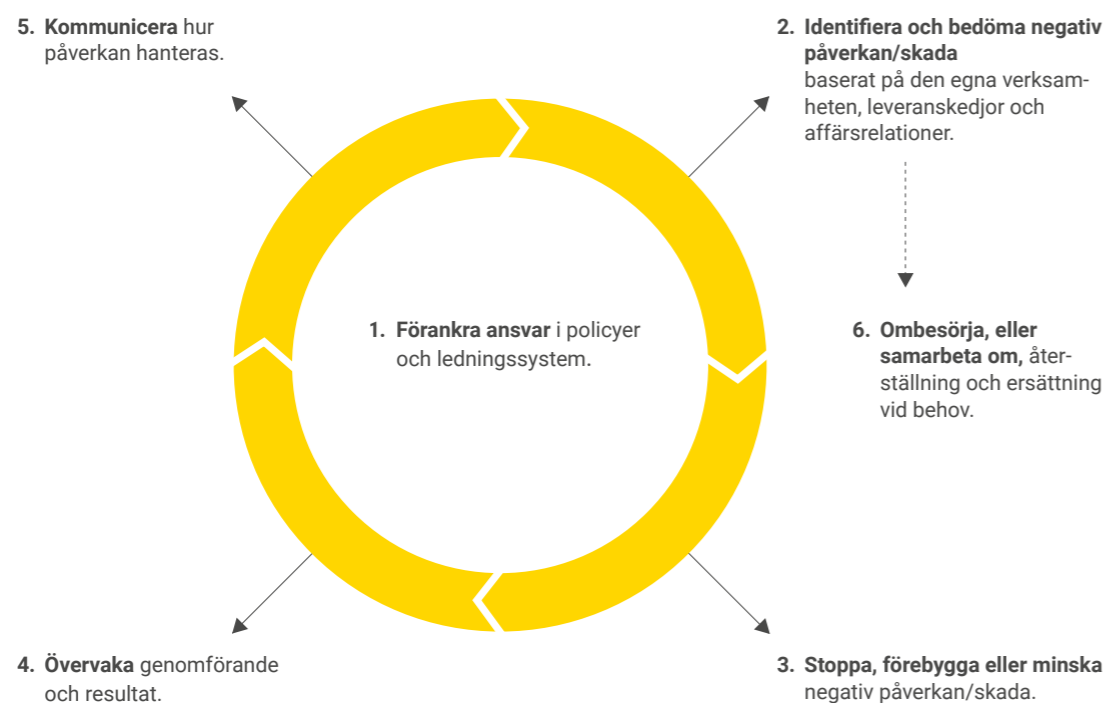
Väsentliga risker och konsekvenser av genomförda due diligence-bedömningar

AF Gruppens största inneboende risk för kränkningar av mänskliga rättigheter och anständiga arbetsvillkor

anses vara händelser på våra byggarbetsplatser. AF har stor kontroll- och påverkansmöjlighet över byggarbetsplatserna och har vidtagit en rad åtgärder för att alla som arbetar i våra projekt ska få den lön och behandling de har rätt till. Underentreprenörledet har en särskilt hög inneboende risk. Löner som går att leva på, arbetstider och tvångsarbete är svårt att upptäcka, och kontroller på plats i projekt är viktiga för att upptäcka sådana fall. AF betraktar underentreprenörer och leverantörer utanför Skandinavien som företag med förhöjd risk.

Det mest uppmärksamade fallet under 2023 har varit kopplat till Killingmo Freseservice AS, ett familjeägt företag med 86 anställda. Killingmo har arbetat för flera stora norska byggföretag och var en liten leverantör till AF Anlegg. Efter att de fick ett föreläggande från polisen för grov arbetslivskriminalitet utestängdes företaget och spärrades från att arbeta med nya projekt för AF

PROCESSEN FÖR DUE DILIGENCE-BEDÖMNINGAR OCH STÖDÅTGÄRDER

Gruppen. Ärendet har visat att det förekommer brott mot arbetsmiljölagen och förfalskning av tidrapporter. Detta är ett av de områden där vi ser den största risken inom bygg- och anläggningsbranschen.

När vi bedömer risker vid inköp av fysiska insatsvaror till produktionen, främst olika byggmaterial, förlitar vi oss på internationellt erkända översikter över vad som anses vara riskprodukter och länder med förhöjd risk för produktion i strid med grundläggande mänskliga rättigheter och anständiga arbetsvillkor.

AF Gruppen ställer krav på redovisning av inköp från det som definieras som riskländer enligt International Trade Union Confederation (ITUC) med grad 4 eller 5 på skalan. Listan över riskprodukter är dynamisk och bedöms och uppdateras baserat på volym och risk. Riskprodukter som identifierats som särskilt relevanta för bygg- och anläggningsverksamheten inom AF är:

- Cement
- Tegel
- Regnskogsvirke, tropiskt trä och teak
- Möbler, fast byggnadsinredning
- Gips (mineral)
- Spikar
- Stenprodukter

Sammantaget kom 0,05 procent (0,17 procent) av AF Gruppens inköp under 2023 från länder som av ITUC definierats som riskländer. Köpen kommer från 9 olika aktörer i 6 olika länder. AF:s offshoreverksamhet står för 82 procent av de totala inköpen från riskländer. Verksamheten har handlat med varor och tjänster från Kina, Hongkong, Malaysia och Brasilien. AF har anlitat en Hongkong-baserad operatör för att leasa ett fartyg för tunga lyft till havs. Den aktuella aktören kontrollerades i förväg efter krav från både AF och slutkund.

AF:s anläggningsverksamhet har köpt maskindelar från Turkiet samt vissa anpassningar till en IT-lösning från Ukraina. Dessutom har AF under ett antal år köpt tunnelbultar tillverkade i Kina genom ett norskt företag, som också omfattas av Åpenhetsloven. Under 2023 har inga inköp av produkter klassificerade som riskprodukter från riskländer registrerats.

Vid utgången av 2023 hade AF valt bort 60 norska aktörer som vi inte vill samarbeta med baserat på en riskbedömning utifrån företagets och nyckelpersoners historik.

Åtgärder för att begränsa väsentliga risker

Korrigerande åtgärder i händelse av betydande brister är att stoppa, förhindra eller minska negativ påverkan och/eller skada. Specifika åtgärder beror på det specifika fallet och AF:s möjlighet att påverka den aktuella händelsen. AF vill att potentiella fall rapporteras internt för att öka

medvetenheten om denna typ av risker. För att detta ska bli en starkare del av vår kultur har vi förstärkt vår internutbildning. Under 2023 infördes en obligatorisk introduktionskurs online om Åpenhetsloven och AF kommer att fortsätta arbetet med att öka medvetenheten om mänskliga rättigheter och dåliga arbetsvillkor.

Konsekvenserna av att Åpenhetsloven trätt i kraft och den obligatoriska redovisningen synliggör det arbete som utförs och ökar transparensen kring utmaningar i branschen. AF kommer också att konkretisera det omfattande arbete som görs på byggarbetsplatsen för att skydda egna medarbetare, anställda hos underentreprenörer och stoppa oseriösa aktörer. Flera bolag inom AF använder HMSREG, ett system som används för att sammanställa data från andra system. Ytterligare användning av HMSREG för digital uppföljning av dokument och information förenklar kontrollen på byggarbetsplatsen. AF:s arbete med nya redovisningskrav relaterade till EU:s hållbarhetsdirektiv och nya standarder för hållbarhetsredovisning kräver ytterligare medvetenhet, konkretisering och dokumentation av icke-finansiella data.

Arbetsförhållanden

AF har ett system med fackrepresentanter och skyddsombud som tryggar arbetstagarnas möjlighet att påverka arbetsförhållandena. Det finns en särskild företags- och arbetsmiljökommitté med representanter från koncernledningen, medarbetarna och de viktigaste fackrepresentanterna. Både tjänstemän och yrkesarbetare, kvinnor och män, representerar de anställda i styrelsen.

I linje med FN:s Global Compact skapar AF förutsättningar för att hantverkare och produktionsmedarbetare ska kunna vara organiserade, och över 90 procent är fackligt organiserade. Lagar, förordningar och kollektivavtal är ramvillkor som AF Gruppen förhåller sig till. Det gäller både löne- och arbetstidsbestämmelser för våra medarbetare. Löneförhandlingar förs med de fackliga organisationerna och finns inskrivna i AF:s uppförandekod.

Analysverktyg att använda i arbetet mot arbetslivskriminalitet

Under 2023 började AF Gruppen använda ett nytt analysverktyg i arbetet mot arbetslivskriminalitet. Enin-plattformen samlar in relevant information från olika källor som ger information om företag som AF samarbetar med, bland annat offentliga rapporter och certifikat, redovisningsinformation, konkursrisikoäng, ägarinformation och sanktionslistor. Tidigare gjordes manuella kontroller i var och en av de enskilda källorna. Införandet av verktyget effektiviserar därmed arbetet med att genomföra undersökningar för att fånga upp negativa signaler. Förutom att kontrollera olika register har vi nu möjlighet att bevaka branschen, ange kriterier och flagga företag som AF vill följa upp. Införandet av Enin som analysverktyg har förbättrat AF:s arbete med att identifiera relevanta incidenter och potentiella risker. Med uppdaterad information i realtid kan vi agera snabbt och mer precist i vårt proaktiva arbete för att förebygga arbetslivskriminalitet.

Vad gör en miljörådgivare på jobbet?

I tävlingen "Ta mitt jobb" som genomfördes under 2023 fick studenter möjlighet att gå in i en virtuell värld där flera olika tjänster som är typiska för AF presenteras. Här kan du bland annat träffa AF:s miljörådgivare Helena som arbetar med att skydda den externa miljön i både projekterings- och genomförandefasen av ett projekt. Tjänsten kräver bland annat arbete med projektledning, avtalsuppföljning och kvalitetssäkring. Enligt Helena är det roligaste med jobbet att kunna påverka projekt som bidrar till bättre infrastruktur, samarbeta med andra och möjligheten att hela tiden lära sig något nytt.

JÄMSTÄLLDHET MELLAN KÖNEN

FN:s mål är att ge kvinnor fullständig och reell delaktighet och lika möjligheter till ledande befattningar på alla nivåer där beslut fattas.

TRIVSEL OCH ARBETSMILJÖ

För AF är det viktigt att rekrytera, utveckla och behålla de bästa medarbetarna. Vi ska ha en inkluderande arbetsmiljö med nolltolerans för diskriminering.

Kompetensutveckling

Att utveckla våra medarbetares kunskap och kompetens är den mest lönsamma investering vi gör. Praktisk träning ute i våra projekt är det viktigaste sättet att främja yrkesutvecklingen, och AF:s decentraliserade beslutsstruktur ger kvalificerade medarbetare möjlighet att ta ansvar tidigt. Dessutom erbjuder AF även formell utbildning på AF Akademin och extern fortbildning. Bredden inom AF:s kompetensmiljöer utgör en god grund för yrkesutveckling och karriärmöjligheter över hela koncernen. AF har som mål att utveckla ledare genom internutbildning, och omkring 80 procent av nuvarande chefer rekryteras internt.

Lärlingar

Under de senaste åren har AF förstärkt sitt engagemang för lärlingar genom att aktivt uppmuntra fler att välja yrkesutbildningar. Detta görs genom närvaro på skolor och användning av riktad kommunikation i sociala medier. Vi har arbetat nära skolor och rådgivare för att undanröja fördomar och främja positiva attityder till bygg- och anläggningsbranschen. På så sätt vill AF inspirera fler ungdomar att välja yrkesinriktade utbildningar. Ett exempel på detta är vårt deltagande i Bygg Arena Arendal, ett initiativ för att samla bygg-, anläggnings- och fastighetsaktörer deltagande vid Arendalsuka. Vi deltar också aktivt i arbetsgruppen "Attraktiv bransch", inom ramen för Construction City-klustret, för att öka branschens attraktionskraft. Målet i AF:s strategi för 2024 är att mer än 7 procent av yrkesarbetarna ska vara lärlingar och att andelen yrkesutbildade med yrkescertifikat ska vara över 60 procent.

Jämställdhet och mångfald

Det är en central princip inom AF och en del av uppförandekoden att rekrytering och anställning, utbildning, ersättning, befordran, sanktionering och andra arbetsvillkor ska hanteras utan hänsyn till privat vänskap och en persons etnicitet, hudfärg, religion, nationalitet, kön, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning. Vi har som mål att rekryteringsandelen vad gäller kön ska återspegla rekryteringsunderlaget och den relativa andelen av befordringar ska vara lika för kvinnor och män. AF har ett långsiktigt strategiskt mål att öka andelen kvinnor bland tjänstemännen till 40 procent och den kvinnliga andelen totalt sett till 20 procent. AF:s arbete med mångfald, bl.a. genom Diversitas-nätverket och samarbetet med #EqualityCheck, har bidragit till ett tydligare fokus och en attitydförändring vad gäller omedveten diskriminering. Under 2023 var andelen kvinnor i AF 9,8 procent (9,0 procent), varav 19,5 procent (18,7 procent) bland tjänstemän och 1,7 procent (1,4 procent) bland yrkesarbetare. I slutet av 2023 hade AF en kvinna och sex män i koncernledningen. I styrelsen finns fem kvinnor och fem män.

Medarbetarnöjdhet

Medarbetarnöjdhetsundersökningen (MTU) som genomfördes 2023 visar att medarbetarna trivs mycket bra med sitt arbete och med AF som arbetsgivare. AF uppnådde 5,2 på en skala från 1 till 6, där 6 är bäst, och har som strategiskt mål till 2024 att ligga över 5,0. Undersökningen visar att utvecklingsmöjligheter i arbetet är den viktigaste drivkraften för nöjdhet på arbetet både för yrkesarbetare och tjänstemän. MTU består av ett antal frågor på områdena nöjdhet, samverkan och ledning. Varje dotterbolag skapar en handlingsplan baserad på undersökningens resultat.

Rekrytering

AF ska öka det strategiska samarbetet med utbildningsinstitutioner för att stärka tillgången till framtidens talanger. AF Gruppen har en lång tradition av att attrahera, utveckla och behålla talanger. Nytt för i år är studentkonceptet "Ta mitt jobb", där ingenjörstudenter får möjlighet att utforska och prova på tio AF-medarbetares jobb. Konceptet ger studenterna en värdefull inblick i tjänsterna och hur en arbetsdag ser ut när man löser olika utmaningar i en jobbsimulator visualiserad i en digital AF-värld. Totalt har 20 vinnare från sju högskolor och universitet fått en veckas praktik på en affärsenhet, samt ett utbildningsstipendium och möjlighet att delta i gemensamma möten. Det nya studentkonceptet visar på möjligheterna inom bygg och anläggning genom att dela kunskap och skapa nyfikenhet och engagemang för vår bransch.

FÖRETAGSSTYRNING OCH AFFÄRSETIK

AF:s trovärdighet och konkurrenskraft baseras på tillit. Därför ska vi ha en kompromisslös inställning till etik och ställa tydliga krav på alla vi samarbetar med.

Internkontroll och efterlevnad av AF:s "Syfte, mål och värderingar" och "Uppförandekod" är förankrat i styrelsen och utövas via koncernledningen vidare till våra projekt och medarbetare. Våra medarbetare representerar AF Gruppen i alla affärsrelationer och det är viktigt att medarbetarna identifierar sig med AF:s uppförandekod. Leverantörer och underentreprenörer är också skyldiga att följa uppförandekoden genom AF:s leverantörsdeklaration. När uppköpskandidater bedöms läggs avgörande vikt vid att företagskultur och värden ligger i linje med AF:s företagskultur och kärnvärden.

AF har omfattande system för internkontroll och riskhantering. Systemen granskas årligen av både revisor och styrelsens revisionskommitté. Vid alla större upphandlingar ska en riskgenomgång med en företrädare från koncernstyrelsen genomföras innan en bindande offert lämnas in. Om offerten ligger på mer än 100 MNOK måste den godkännas av koncernledningen och om den ligger på mer än 600 MNOK måste den godkännas av styrelsen. Under projektens utförandefas har enheterna själva ansvaret för den löpande uppföljningen av risker. För större projekt ska kvartalsvisa riskbedömningar genomföras tillsammans med företrädare för koncernledningen. Se sidorna 18–19 i AF Gruppens årsredovisning 2023 för en mer detaljerad beskrivning av riskhanteringen i projekten.

ÖPPENHET OCH REDOVISNING

AF Gruppen ska visa öppenhet och man ska kunna lita på oss. Lagar och förordningar är ramvillkor som AF ska förhålla sig till och vår redovisning ska vara fullständig och överensstämma med relevant lagstiftning. Vidare har AF som mål att alla investerare och intressenter alltid ska ha tillgång till samma finansiella information om koncernen, och vi vill ha en öppen dialog med aktörerna. Kapitlet Samhällsansvar inom AF har tagits fram i enlighet med kraven i Åpenhetsloven från 2022. Standarden för redovisning av företagsstyrning (ESRS G1), från de nya redovisningsstandarderna i hållbarhetsdirektivet som

AF omfattas av, har identifierats som en väsentlig hållbarhetsfråga i samband med genomförandet av en dubbel väsentlighetsanalys inom AF. Företagskultur, rapportering och ekonomisk brottslighet och andra ämnen som diskuteras i detta kapitel kommer också att vara relevanta ämnen i enlighet med denna standard.

EKONOMISK BROTTSLIGHET

AF har nolltolerans för prisöverenskommelser, korruption och mutor. Det innebär att medarbetare inte får ge eller ta emot gåvor och andra förmåner som kan ge upphov till tvivel om AF Gruppens integritet och efterlevnad av gällande bestämmelser. Uppförandekoden förbjuder även medarbetare att diskutera, föreslå eller ingå avtal med konkurrenter som kan påverka konkurrenssituationen.

Enligt AF:s fullmaktssystem ska alla avtal vara skriftliga och undertecknade av minst två representanter från AF. Det minskar risken för att individer erbjuds, eller väljer att ta emot, mutor. AF Gruppen har nolltolerans för ekonomisk eller finansiell brottslighet. Strikta krav på fakturahantering har införts som ett hinder för förskingring och ekonomisk försummelse. Inkommande fakturor behandlas elektroniskt och måste styrkas och anvisas enligt fullmaktssystemet. Även utbetalningar måste godkännas av två personer. Dessutom ska AF hantera skatter och avgifter på ett ansvarsfullt sätt i enlighet med tillämpliga lagar och bestämmelser.

AF Gruppens uppförandekod tar bland annat upp insiderhandel och antikorrupktion. Detta handlar bland annat om att när en anställd har information som kan påverka priset på bolagets aktier ska denna information behandlas som konfidentiell information. Ingen har genom sin position rätt att använda information för att ge sig själva eller andra ekonomiska fördelar. AF Gruppen har en särskild policy avseende börs känslig information och följer löpande upp de transaktioner i AF-aktien som genomförs av

bolagets medarbetare och deras närstående. Missbruk av börs sensitiv information leder till polisanmälan och uppsägning.

Utbildning

Medarbetare inom AF erbjuds möjlighet att delta i en introduktionskurs där man får en introduktion till uppförandekoden och kärnvärderingarna. Genomgången ger medarbetarna en förståelse för vilka krav och förväntningar som ställs och är ett viktigt verktyg för att bygga upp en företagskultur med hög etisk standard.

AF har ledarskapskurser med ämnen som upphandling, HMS och personalhantering. Ledarskapskurserna i AF omfattar "dilemmautbildning" och andra attitydskapande uppgifter för att säkerställa en enhetlig praxis för AF:s riktlinjer. AF genomför även egenutvecklade kurser för att förebygga arbetslivskriminalitet. Dessutom måste alla underentreprenörer gå igenom en obligatorisk HMS-kurs innan de börjar delta i ett AF-projekt.

Samarbete med andra

AF har infört organisatoriska och strukturella åtgärder för att säkerställa att AF bara samarbetar med seriösa aktörer. I koncernstaben finns en särskild resurs med arbetslivskriminalitet som specialområde, och varje affärsenhet har en egen seriositetsansvarig. De kommunicerar regelbundet i AF:s nätverksorganisation på området arbetslivskriminalitet, A-krim.

Koncerninterna nätverksorganisationer har upprättats för att skapa mötesplatser för samarbete och erfarenhetsutbyte mellan enheterna, samt för att säkerställa att kraven uppfylls i hela AF:

- HMS-forum för frågor som rör HMS-lagstiftning
 - Personalforum för bevakning av medarbetarnas rättigheter
 - Forumet A-krim för arbetet med att motverka arbetslivskriminalitet
 - Samarbete med Fairplay Oslo om förebyggande av arbetslivskriminalitet
 - Seriositetsforum, öppet forum med externa och interna deltagare
 - Inköpsforum för affärsetiska frågor
- Alla affärsenheter inom AF har ledningssystem, och många av dem är ISO-certifierade. Ledningssystemet innehåller nödvändiga

planer, riskbedömningar och rutiner för att säkerställa enhetlig drift i de olika projekten och att verksamheten bedrivs enligt koncernens affärsmodell och etiska ramvillkor. Internrevision utförs av alla affärsenheter för att säkerställa tillräcklig efterlevnad.

RAPPORTERING OM MISSFÖRHÅLLANDEN

Att rapportera innebär att uppmärksamma missförhållanden inom företaget, bland annat brott mot lagar och centrala riktlinjer. Alla medarbetare och inhyrda arbetstagare har rätt att anmäla detta. AF har rutiner för anmälan och behandling av otillbörliga förhållanden som syftar till att säkerställa ett förutsägbart och försvarbart tillvägagångssätt där anmälningar skyddas mot vedergällning till följd av anmälan. Anmälan kan göras öppet eller anonymt, och både anmälan och identiteten på den som anmäler ska behandlas som konfidentiell information. Anmälan kan göras i linjen till närmaste chef, till chef på högre nivå, via e-post till anmälningskommittén (varsling@afgruppen.no) eller till anmälningskommittén via anmälningsformulär på www.afgruppen.no/varsling. Rapporteringskommittén genomför en preliminär granskning av alla inkomna rapporter som dokumenterats skriftligt och faktagranskas vid behov. Så långt som situationen tillåter det ska anmälaren få information om hur AF Gruppen har hanterat anmälan och vilka resultat den har fått.

ANMÄLNINGSKOMMITTÉN I AF BESTÅR AV

- Olav Aune, direktör HMS (kommitténs ordförande)
- Thomas Gyran, företagsläkare
- Sif Løvdal, personalchef
- Ellen Hammer, senior HR-rådgivare
- Christian Berg, huvudförtroendevald/huvudskyddsombud
- Håkon Stenseth, direktör för inköp och juridik
- Tinis Wensing, personalchef (Sverige)

FN:S GLOBAL COMPACT

FN:s Global Compact bygger på tio principer inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupktion. Att ansluta sig till FN:s Global Compact innebär att man gör sitt bästa för att bedriva verksamhet i linje med de tio principerna:

PRINCIPER

Relevans för AF

Åtgärd

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

1	Företag ska stödja och respektera skyddet av internationellt erkända mänskliga rättigheter och	AF Gruppen följer alla tillämpliga lagar och respekterar internationellt erkända mänskliga rättigheter, oavsett var vi är verksamma.	AF har skrivit in sina hållningar och principer rörande mänskliga rättigheter i grundläggande dokument: Uppförandekoden och Syfte, mål och värden.
2	se till att de inte medverkar till kränkningar av de mänskliga rättigheterna	AF handlar inte med företag som på något sätt bidrar till kränkningar av de mänskliga rättigheterna.	AF följer kontinuerligt upp leverantörer och utestänger aktörer som vi misstänker uppvisar ett oetiskt beteende. Se även princip 4. Risktransaktioner rapporteras löpande och följs upp för att hantera eventuella negativa konsekvenser för mänskliga rättigheter och anständiga arbetsvillkor. <i>Läs mer på sidan 32 (Sociala förhållanden)</i>

ARBETSFÖRHÅLLANDEN

3	Företagen ska ha föreningsfrihet och ska se till att rätten att genomföra kollektivförhandlingar erkänns i praktiken.	AF skapar förutsättningar för att medarbetarna ska kunna organisera sig och för att rätten att genomföra kollektivförhandlingar erkänns och respekteras.	Mer än 90 % av yrkesarbetarna i helägda affärsenheter inom AF är fackligt organiserade. AF genomför kollektivförhandlingar för alla medarbetare och på alla nivåer där så är tillämpligt. AF har även ett väl fungerande system för fackföreningsrepresentanter. <i>Läs mer på sidan 32 (Sociala förhållanden)</i>
4	säkerställa att alla former av tvångsarbete avskaffas,	AF:s medarbetare har lönevillkor enligt nationell lagstiftning och kollektivavtal med fackföreningar. AF använder endast leverantörer som förbinder sig att följa våra etiska riktlinjer, uppfyller lagstadgade krav, krav i kollektivavtal och interna krav i AF.	AF har rutiner för kontroll av löne- och arbetsvillkor hos underentreprenörer och bemanningsföretag. AF har under 2023 spärrat specifika aktörer som inte följer AF:s etiska riktlinjer om arbetsvillkor. <i>Läs mer på sidan 32 (Sociala förhållanden)</i>
5	se till att barnarbete avskaffas och	AF använder inte barnarbete i sina projekt, och vi ska inte använda oss av företag (särskilt transnationella företag) som har varu- och tjänstekedjor där ekonomiskt utnyttjande av barn förekommer.	AF granskar anställningskontrakten för alla anställda hos underentreprenörer och bemanningsföretag i enlighet med Seriositetsinitiativet. Misstänkta eller identifierade faktiska fall av barnarbete har inte upptäckts i något av våra projekt eller hos någon av våra leverantörer. <i>Läs mer på sidan 32 (Sociala förhållanden)</i>
6	se till att diskriminering i arbetslivet avskaffas.	AF ska ha en arbetsmiljö där det inte förekommer särbehandling, diskriminering, trakasserier och mobbning. AF:s principer om diskriminering är inskrivna i Uppförandekoden.	Uppförandekoden gäller för alla medarbetare och presenteras på introduktionskurser. Det långsiktiga målet är att öka andelen kvinnor inom AF till 20 procent. Koncernledningen och hela organisationen arbetar aktivt för att göra AF till en attraktiv arbetsgivare för alla. <i>Läs mer på sidan 32 (Sociala förhållanden)</i>

PRINCIPER

Relevans för AF

Åtgärd

MILJÖ

7	Företagen ska stödja en försiktighetsprincip för miljöutmaningar,	AF arbetar kontinuerligt för att begränsa belastningen på vår omgivning. Varje företag och affärsenhet inom AF Gruppen har sina mål för den yttre miljön. AF ska även följa huvudprinciperna i miljöstandarden ISO 14001.	Det är ett krav inom AF att alla projekt ska genomföra en riskanalys innan projekten påbörjas. I analysen ingår även klimat- och miljörelaterade förhållanden. <i>Läs mer på sidan 18 (Riskhantering) i AF Gruppens årsredovisning 2023.</i>
8	ta initiativ till att främja ökat miljöansvar, samt	Med fokus på miljö, energi och återvinning ska vi på ett ansvarstagande sätt forska bort och eliminera material, mark- och energilösningar som är skadliga för miljön. Våra tjänster och lösningar ska göra det möjligt för våra kunder att ta ett ökat miljöansvar.	AF utvecklar kontinuerligt sitt tjänsteutbud. Källsorteringsgrad och klimatpåverkan är mätparametrar i AF:s projekt och fokus på dessa målsiffror främjar ett ökat miljöansvar i organisationen som helhet. AF har dessutom flera affärsområden som bidrar till en cirkulär ekonomi. <i>Läs mer på sidan 14 (Klimat och miljö).</i>
9	uppmuntra till utveckling och spridning av miljövänlig teknik.	Ett av AF:s kärnvärden är entreprenörsandan. Genom vår klimat- och miljöexpertis ska vi tillhandahålla tjänster och lösningar som uppfyller dagens och morgondagens miljöutmaningar.	AF har utvecklat unik teknik som möjliggör rening och återanvändning av förorenad massa i våra miljöparker. Energieffektiverande tjänster och miljövänliga byggnader är ett tjänsteutbud som ständigt utvecklas i AF. För offshore-verksamhet har AF Miljöbase Vats etablerats som en godkänd och certifierad mottagare av återvinningsbara massor. <i>Läs mer på sidan 14 (Klimat och miljö).</i>
10	Företagen ska bekämpa alla typer av korrupktion, däribland utpressning och mutor.	Man ska kunna lita på AF. Företaget kompromissar inte när det gäller säkerhet och etik. AF:s uppförandekod beskriver vår inställning till korrupktion, prisöverenskommelser och mutor.	Alla medarbetare förväntas följa principerna som beskrivs i vår Uppförandekod, där även principer mot korrupktion ingår. Ett krav på godkännande innan underentreprenörer och leverantörer tilldelas uppdrag är att de tidigare har följt gällande lagar och regler som rör korrupktion, bland annat efterlevnad av skattelagar. <i>Läs mer på sidan 40 (Företagsstyrning).</i>

ANTIKORRUPTION

